

Glasilo občanov
Šmartnega ob Paki

SEPTEMBER,
OKTOBER 2026

š o p

Pl. dom na Gori Oljki (Martinova pot) 1 h 25 min

Pl. dom na Gori Oljki (Savinjska pot) 1 h 30 min

Občina Šmartno ob Paki

PZS, PD Šmartno ob Paki

Šmartno ob Paki (gostišče Malus)

20 min

Lovska koč na Brezovcu

2 h 20 min

Občina Šmartno ob Paki

PZS, PD Šmartno ob Paki

n. v. 310 m

© PZS, 2022

Rečica ob Paki
(parkirišče)

112

4 UTRIP OBČINE

Splošni red v občini Šmartno ob Paki

6 UTRIP OBČINE

Evropski teden mobilnosti tudi v Šmartnem ob Paki

7 ŠMARTNO ZA VSE

Ne odlašajmo z odzivom, kadar nas vabijo Dora, Zora in Svit!

8 INTERVJU

Kar je bilo zasejano pred 120 leti, še vedno raste

10 PESTRO IN DRUŽABNO

Dvajset minut za zgodbo, pogovor in bližino

12 PESTRO IN DRUŽABNO

Obnovljena Gaberškova kapela ponovno zasijala

14 PESTRO IN DRUŽABNO

Pilihov memorial v Šmartnem ob Paki: 13 ni nesrečna številka

15 PESTRO IN DRUŽABNO

Bajkerski veslači

16 PORTRET

Ko se prižge zelena luč, vstopi v svoj svet

17 MC ŠOP

Poletje še ni reklo zadnje besede – prihaja Poznopoletni festival!

19 MLADARIJE

Z radovednostjo, toplino in zaupanjem v novo šolsko leto

20 MLADARIJE

Vikingi v Ribnem – letno taborjenje 2026

22 KULTURA

Mladinsko gledališče pod kozolcem – mladi ustvarjamo na odru

23 KULTURA

Zgodba, ki še ni končana

25 ŠPORT

Nove usmerjevalne table za varnejše planinske poti

26 PRAVLJICA

Jaz lahko, ti pa ne!

28 SPOZNAJMO SVOJO OBČINO

Čas malih radosti, zorenja in vandranja z vlakom

Glasiło občanov Šmartnega ob Paki ŠOP

Izdal Javni zavod Mladinski center Šmartno ob Paki,
Šmartno ob Paki 13

3327 Šmartno ob Paki

tel.: +386 64 167 940

pisarna@mcsop.si

Odgovorna urednica: Kristina Suhadolnik

Uredniški odbor: Hana Bizjak, Amadeja Koren, Mateja Potočnik,
Tatjana Hojnik

Oblika logotipa naslovnice: Mateja Krušlin

Avtor fotografije na naslovnici: Nejc Svetec

Prelom: Diling, d.o.o.

Tisk: Grafika Gracer d.o.o.

Datum izdaje: avgust 2026

Naklada: 1300 izvodov

ISSN 2820-5626

Pošiljanje gesla nagradne križanke pomeni, da soglašate z objavo vaših osebnih podatkov, če ste izžrebani. Osebnostne podatke uporabljamo izključno za namen izvedbe nagradne igre.

Nogomet 360°

Pred kratkim smo zaključili s 13. nogometnim kampom Martinko, ki je tudi letos združil skoraj 100 otrok od blizu in daleč. Kljub vročini, je v štirih dneh veselja, nogometa, druženja in prijateljstva narisal nasmeh na obraze vseh otrok, trenerjev in staršev. Že več kot desetletje je ta dogodek pomemben steber naših mlajših selekcij in nekako zaključek minule sezone.

Poleti nas je k spremljanju nogometa prek malih ekranov vabilo tudi svetovno prvenstvo v Severni Ameriki. Tokrat z več ekipami, več favoriti, na koncu pa tudi z več poraženci in, kot se za prvenstvo spodobi, le enim zmagovalcem. Že vrsto let pa prvenstvo spremlja še ena tradicija, ki navdušuje predvsem otroke, posredno pa tudi starše – zbiranje sličic za album.

V klubu smo večkrat organizirali tudi menjave sličic, da bi bilo polnih čim več albumov in da bi komu prihranili kakšen evro. Lovljenje zadnjih manjkajočih sličic za popolnitev zbirke zna biti namreč sila naporno.

Tudi sam sem svoj prvi album poskušal zapolniti že leta 1994, ko je svetovno prvenstvo prav tako potekalo v Združenih državah Amerike. Mimogrede, ni mi uspelo. Takrat smo imeli svoje nogometne idole, tako kot jih imajo otroci danes. Za nas so bili največji junaki Romario, Roberto Baggio, Hagi in Stoichkov ter drugi asi svetovnega nogometa.

Tudi takrat moj ata ni smel priti iz trafike Marina brez zavojčka sličic, tako kot danes midva z ženo nisva smela zapustiti Mercatorja brez njih. Hvala bogu, da se v času hitrih globalnih sprememb nekatere

stvari skozi leta vendarle niso bistveno spremenile. Še vedno obstajata album in zavojček sličic, še vedno se zgodi, da sličico nalepiš postrani in še vedno jo je težko popraviti. Naj tako ostane tudi čez štiri leta.

V NK Šmartno 1928 smo novo sezono odprli s tekmo proti novincu v 3. SNL vzhod, ekipi Ormoža. Rezultat ni bil takšen, kot smo si želeli, a ostajamo optimistični, da bo mlada članska ekipa ob pomoči nekaj izkušenejših igralcev dvignila formo in ostala stabilen tretjeligaš. Želja igralcev, klubskih delavcev in podpornikov je zagotovo prava.

Trenutno smo v obdobju začetkov in pripravljanih tekem mladinskih selekcij. Mladinci ter selekcije U15 in U13 so že začeli s tekmovanjem, medtem ko so selekcije U11 in mlajše šele dobro začele s treningi.

Dragi starši, ki morda še razmišljate, kdaj je najprimernejši čas za vpis v nogometno šolo oziroma mladinske selekcije – odgovor je preprost: zdaj! To v praksi pomeni povprečno tri treninge in eno tekmo tedensko, kar skupaj zneso približno šest do sedem ur kakovostne in vodene rekreacije na teden. V času, ko so telefoni skoraj prilepljeni na roke, televizijski zasloni pa prižgani ves dan, je to lahko izjemno pomembna spodbuda za zdrav razvoj otrok.

Poleg nogometnega znanja naši trenerji in sodelavci otroke usmerjajo tudi v razvijanje prijateljstva, medsebojnega sodelovanja, pripadnosti ekipi ter spoštovanja. Trenutno je v naš redni trenažni proces vključenih več kot 145 otrok.

Nogomet se v Šmartnem počasi, a nezadržno približuje svoji 100-letnici. To pričakujemo z veseljem, ponosom in spoštovanjem do nekdanjih igralcev, sodelavcev in podpornikov, ki so klub ponesli v takratno Jugoslavijo in širše.

Prepoznavnost kluba je kljub majhni lokalni skupnosti izjemna. Ključno je, da naša nogometna barka kljub številnim čerem in izzivom še naprej uspešno pluje. Odgovorno lahko rečemo, da bo tradicija nogometa v Šmartnem tudi v prihodnje izpolnjevala svoje poslanstvo. Še naprej si bomo prizadevali, da bodo domači fantje predstavljali jedro vseh naših selekcij. Prizadevamo si za lažji prehod mladih igralcev v člansko ekipo ter za to, da volja do igre ne bi usahnila ob prvih porazih in izzivih.

Drage občanke in občani, vabimo vas, da si ogledate katero od tekem naših selekcij ter nas s svojo prisotnostjo podprete pri skupnih prizadevanjih, da klub iz leta v leto dvigujemo na višjo raven.

Naj še naprej odmeva: »Gol, gol, gol – to šmarški je simbol!«

Klemen Slemenšek, podpredsednik NK Šmartno 1928

V Šmartnem ob Paki tudi letos cvetijo sončnice

Mojca Ževart, direktorica občinske uprave Foto: arhiv Občine Šmartno ob Paki

Občina Šmartno ob Paki je bila ena od enajstih slovenskih občin, ki so lansko leto sodelovale v prvi izvedbi projekta Slovenskih železnic Sejemo sončno prihodnost. Ta je bil kot uspešen trajnostni projekt, namenjen povezovanju lokalnih skupnosti, promociji trajnostne mobilnosti in skrbi za prostor ob železniških progah, prepoznan tudi v evropskem merilu.

Slovenske železnice so zanj prejele mednarodno nagrado za najboljšo nacionalno zeleno kampanjo v Evropi, ki jo podeljuje European Travel Commission – Rail Tourism Awards 2025, Evropska komisija pa ga je uvrstila med najbolj regenerativne turistične prakse v Evropi. Po tako pozitivnem odzivu so se v Slovenskih železnicah odločili za nadaljevanje projekta in k sodelovanju ponovno povabili tudi našo občino. Letos je občin, v katerih smo v sodelovanju s Slovenskimi železnicami ob železniških progah in postajah posejali sončnice, štirinajst. Priložnostni dogodek, ki je pospremil letošnjo setev sončnic v Šmartnem ob Paki, smo pripravili ravno na dan železničarjev, 2. junija, ko smo zaznamovali tudi pomemben jubilej – 180. obletnico prihoda prvega vlaka na slovensko ozemlje. Pomen tega zgodovinskega mejnika ter vloge železnice pri razvoju

slovenskega prostora skozi čas je orisala **Tanja Rotovnik**, direktorica Sektorja za marketing, komuniciranje in mednarodne odnose pri Slovenskih železnicah, nekaj besed pa sta navzočim namenila tudi župan Občine Šmartno ob Paki **Janko Kopušar** ter prepoznavna domačinka, olimpijka **Ana Drev**, ki je tudi ambasadorica projekta Sejemo sončno prihodnost. Dogodek so s kulturnim programom obogatili učenci 6. razreda Osnovne šole bratov Letonja, harmonikarji **Ažbe Dvornik**, **Maj Kovačič** in **Tilen Kumar**. Ob izvedbi ene od skladb so se jim pridružili tudi drugi prisotni učenci ter s skupnim petjem ustvarili res srčno vzdušje.

Občina Šmartno ob Paki pa se je v letošnjem letu ponovno uspešno prijavila tudi na razpis Čebelarke zveze Slovenije za pridobitev medovitih dreves, ki ga omogoča ministrstvo za kmetijstvo. Prejeli smo 40 sadik srebrnolistne lipe ter cepljenega in visokodebelnega sadnega drevja. Del sadik smo podarili staršem v zadnjem letu rojenih otrok, del pa smo jih posadili na različnih mestih občine. Srebrnolistne lipe smo posadili na zelenici pri pokopališču, češnjo na otroškem igrišču v Martinovi vasi, dve sadni drevesi pri otroškem igrišču v Rečici ob Paki ter mešano sadno drevje in lipo pri Mladinskem centru. Medovite rastline imajo pomembno vlogo pri ohranjanju biotske raznovrstnosti, izboljšujejo kakovost bivalnega okolja ter nudijo hrano opraševalcem. V vročih dneh, kakršnih smo bili deležni to poletje, se dobrobiti, ki jih v prostor prinašajo drevesa, zavemo še toliko bolj. Nobena umetno ustvarjena senca ne more nadomestiti tiste, ki nam jo nudi zelena drevesna krošnja.

Splošni red v občini Šmartno ob Paki

Mojca Ževart, direktorica občinske uprave

Ker smo v občinski upravi v zadnjem času zaznali več primerov neželenega ravnanja in opustitve potrebnega ravnanja na področju javnega reda in miru, želimo občanke in občane opozoriti na nekaj pomembnih določil občinskega odloka o splošnem redu, ki prebivalcem občine med drugim nalaga, da vzdržujejo, čistijo in urejajo zgradbe, dvorišča, vrtove, nasade, travnike in druge objekte ter z njih odstranjujejo morebitne objekte, ki v neurejenem stanju kazijo zunanji videz.

Lastniki ali upravljalci zemljišč in objektov, ki se nahajajo na ali neposredno ob javni površini morajo poskrbeti, da so zemljišča vzdrževana in urejena tako, da bistveno ne odstopajo od urejenosti sosednjih zemljišč, z dreves pa morajo redno odstranjevati suhe veje, za katere obstaja nevarnost, da padejo in s tem ogrožajo varnost mimoidočih. Prepovedano je ob cestah postavljati nasip, živo mejo ali ograjo, ki bi ovirala ali ogrožala prometno varnost. Zaradi varovanja zdravja in okolja je prepovedano odmetavati ali odlagati predmete in odpadke v naravno okolje (travnike, ceste, gozdove, potoke) ter sežigati ali zakopavati vse vrste komunalnih in nevarnih odpadkov ter plastiko. Občanke in občane ter obiskovalce prijazno prosimo, da odpadke tudi v urbanem okolju odlagajo le na mesta,

ki so temu namenjena. Ob tem poudarjamo, da so koši ob javnih poteh, na pokopališčih, ob parkiriščih in na avtobusnih postajališčih namenjeni le odlaganju manjših količin odpadkov in ne odlaganju večjih količin odpadkov ob njih. V Šmartnem ob Paki je narava že večkrat pokazala, kako hitro se nam lahko maščuje do okolja neodgovorno ravnanje. Ob večjih padavinah je zaradi poplavne varnosti izjemno pomembno, da vodotoki in njihova okolica niso obremenjeni z odvečnim materialom. Poleg tega, da je treba redno skrbeti za odstranjevanje nanosov in prekomernega rastja ter za čiste in prazne površine ob vodotokih ter v in ob obcestnih jarkih, je seveda potrebno preprečiti tudi kakršnokoli onesnaženje potokov, rek in jarkov ter odlaganje odpadnega materiala vanje.

Komunalno opremljanje zemljišč za nadomestitvene gradnje

Mojca Ževart, direktorica občinske uprave

Sredi avgusta so se začela gradbena dela na prvem od dveh območij, ki ju je občina namenila za gradnjo novih stanovanjskih objektov, namenjenih izključno upravičencem do nadomestitvene gradnje po poplavih in plazovih avgusta 2023. Za izvajalca komunalnega opremljanja območja C(4)2c-del v Šmartnem ob Paki (med državno cesto in osnovno šolo) je bilo v postopku javnega naročila izbrano podjetje Nivig, d.o.o. iz Šoštanja.

Vrednost gradbeno-obrtniških del, ki bodo opravljena v sklopu te investicije, po projektantskih ocenah znaša več kot 915 tisoč evrov. V komunalno opremo so zajeti cestna infrastruktura, kanalizacijski sistem za ločeno odvajanje komunalnih in meteoritnih vod, vodovod, javna razsvetljava, kabelska kanalizacija za elektronske komunikacije in rekonstrukcija obstoječe ceste mimo šole. Električne vode za potrebe novega naselja stanovanjskih hiš bo uredilo podjetje Elektro Celje, d.d., ki bo postavilo tudi novo transformatorsko postajo. Na območju C(4)2c – del v Šmartnem ob Paki si bo nove domove postavilo šest družin iz Šmartnega ob Paki ter dve iz Braslovč in ena iz Šoštanja. Zadovoljni smo lahko, da smo uspeli časovno dovolj učinkovito uskladiti več projektov, s končanjem katerih bosta sodobno urejeni tako cestna kot komunalna infrastruktura v celotni okolici osnovne šole. Podjetje Tegar končuje obnovo ceste »Šabec–Prašnikar – Mali Vrh«, v sklopu katere smo celostno uredili tudi odvajanje meteoritnih in komunalnih odpadnih voda. Gre za posodobitev kanalizacije na tako imenovanem območju Šmartno ob Paki 3. Del potrebnih finančnih sredstev za projekt, vreden 497.334,70 evra, je občina zagotovila iz lastnih sredstev, s strani države pa bo iz sklada za obnovo po naravni nesreči dobila povrnjenih 183.502,44 evra. Investicija zajema sanacijo ceste v dolžini 180 metrov, gradnjo pločnika ob cesti in krožišča pri Prašnikarju, ureditev odvodnjavanja meteoritnih voda v dolžini 204 metrov, javne razsvetljave v dolžini 150 metrov ter kanalizacije za komunalne odpadne vode v dolžini 265 metrov. Ker je investicija obsegala tudi gradnjo kanalizacije za meteoritne in odpadne

komunalne vode na odseku Pokorny–Irman, smo se odločili, da na tem odseku (od krožišča v smeri proti glavni cesti) hkrati uredimo še odvodnjavanje ceste ter pločnik, javno razsvetljava in novo cestišče. Tudi ta dela je opravilo podjetje Tegar, stala pa so 94.582,94 evra. Novo kanalizacijo, ločeno za meteoritne in komunalne odpadne vode, smo uredili tudi na tako imenovanem območju Šmartno ob Paki 4. Za ta odsek je bilo na javnem razpisu izbrano podjetje Nivig. Vrednost del znaša 85.291,24 evra.

V občinski upravi si prizadevamo, da dela tečejo čim bolj gladko in hitro, saj gre zaradi bližine šole, športnih igrišč in železniškega postajališča za posebej občutljivo območje. Vse prebivalce širšega območja delovišč, učence, starše, učitelje in druge zaposlene v šoli, uporabnike športnih igrišč in udeležence v prometu prosimo za strpnost, razumevanje in povečano previdnost. Za uspešno izvedbo vseh predvidenih del bo potrebnih kar nekaj prilagoditev, ki ne bodo omejene le na začasne spremembe prometnega režima. Na nekaterih odsekih bodo krajši čas v rabi tudi nadomestna prevzemna mesta za oddajanje odpadkov iz gospodinjstev, o čemer bodo uporabnike javne gospodarske službe obvestili njeni izvajalci.

Želimo si, da bi v septembru pridobili še gradbeno dovoljenje za komunalno opremljanje zemljišč za nadomestitvene gradnje na območju drugega občinskega podrobnega prostorskega načrta, namenjenega zagotavljanju gradbenih parcel za nove domove najbolj prizadetih v ujmi, ki nas je doletela pred tremi leti, v Logu, kjer bo prostora za dvanajst nadomestitvenih objektov.

Celovita obnova spomenika žrtvam 1. svetovne vojne

Mojca Ževart, direktorica občinske uprave

Ob pokopališču pri župnijski cerkvi sv. Martina stoji impozanten spomenik padlim v prvi svetovni vojni, ki je bil odkrit 25. julija 1926. Spomenik je izdelal v tistih časih priznani kamnoseški mojster in podobar Vincenc (Vinko) Čamernik (1870-1936), in sicer na pobudo takratnega šmarškega župana Martina Steblovnika.

Na treh ploščah na spomeniku so vklesana imena triinšestdesetih, v 1. svetovni vojni padlih domačinov. Obeležje, ki je stalno izpostavljeno vremenskim vplivom, je zob časa že precej načel, zato smo se odločili, da ga v letošnjem, zanj jubilejnim letu, obnovimo. Obnovitvena dela pod budnim očesom celjske območne enote Zavoda za varstvo kulturne dediščine Slovenije izvaja Restavradorstvo Mali iz Trzina, ki ga vodi akademski kipar, konservator-restavrador in oblikovalec **Jernej Mali**. Temeljita

obnova spomenika, ki velja za enega najlepših spomenikov, postavljenih v spomin na 1. svetovno vojno na slovenskih tleh, zajema tudi sanacijo temeljev in obeh ograj, ki obdajata glavni del spomenika – podstavek z napisnimi tablamami in reliefnimi simboli, vrh katerega stoji vojak s čelado na glavi, puško ob nogi in z vencem v eni roki. V naslednjih mesecih bo Občina Šmartno ob Paki poskrbela tudi za čiščenje in popravilo osrednjega spomenika žrtvam fašizma in nacizma v kraju.

Novi zvočni signalni napravi

Mojca Ževart, direktorica občinske uprave

Prvo junijsko soboto sta se v Šmartnem ob Paki opoldne prvič testno oglasili novi sireni za obveščanje in alarmiranje prebivalcev ob naravnih nesrečah.

Ena signalna naprava je nameščena na objektu nekdanje tovarne keramike v Gorenju, druga pa na čistilni napravi za odpadne vode v Podgori. Tako je z zvočnim signalom dobro pokrito celotno območje občine. Ob naravnih nesrečah se uporablja zvočni znak

za nevarnost: enoličen zvok sirene, ki traja dve minuti. Zvočni znak za nevarnost opozarja na bližajočo se visoko vodo, požar, ekološko ali drugo podobno nesrečo.

Spremenjeno sofinanciranje označitve mačk ter nova evropska uredba o dobrobiti psov in mačk

Mojca Ževart, direktorica občinske uprave

Z zadnjim dnev letošnjega leta se bo izteklo prehodno obdobje za označitev in registracijo mačk. Od 1. januarja 2027 bodo morale biti vse lastniške mačke označene z mikročipom in vpisane v Centralni register hišnih živali, zato Uprava za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin (UVHVVR) poziva lastnike, da za izpolnitev svoje obveznosti poskrbijo pravočasno.

Mikročip omogoča zanesljivo identifikacijo živali in njenega lastnika, kar je pomembno predvsem v primeru izgube ali zapustitve živali. Hkrati prispeva k učinkovitejšemu ukrepanju pristojnih služb, zmanjševanju števila zapuščenih mačk ter boljšemu nadzoru nad populacijo mačk. V času prehodnega obdobja lahko lastniku izkoristijo državno sofinanciranje označitve mačk, ki do 31. avgusta znaša 30 evrov na mačko, od 1. septembra do 31. decembra pa 8 evrov na mačko. Znesek sofinanciranja se upošteva neposredno pri obračunu storitve. Možnost sofinanciranja označevanja mačk je bila uvedena kot prehodni ukrep za lažjo pripravo na novo zakonsko ureditev.

K odgovornemu lastništvu pa v Občini Šmartno ob Paki pozivamo tudi lastnike psov. Spomnimo, da morajo vodniki psov imeti žival ves čas na povodcu, pod nadzorom in jo obvladovati. Dolžina povodca mora zagotoviti, da pes ne more priti v neželen stik z drugimi osebami in živalmi. Ne le zaradi urejenosti in kvalitete bivalnega okolja, temveč predvsem zaradi varovanja zdravja drugih živali in ljudi pa je nujno tudi, da vodniki za psom počistijo pasje iztrebke in imajo vedno s seboj ustrezen pribor za njihovo odstranjevanje. Psov v Šmartnem ob Paki sicer tudi ni dovoljeno voditi na otroška in športna igrišča, na zelenice ob šoli in vrtcih ter na pokopališče.

Zadnjega avgusta letos pa začne veljati tudi nova evropska

uredba o dobrobiti psov in mačk ter njihovi sledljivosti. Ta uvaja enotna pravila za vzrejo, namestitve, prodajo, oddajo, uvoz in sledljivost psov in mačk na ravni Evropske unije. Nova pravila tako določajo minimalne standarde za osebe ali subjekte, ki se poklicno ali organizirano ukvarjajo z vzrejo, prodajo, namestitvijo oziroma oskrbo psov in mačk. Ti bodo morali zagotavljati ustrezne pogoje nastanitve, prehrane, oskrbe, zdravstvenega varstva in ravnanja z živalmi. Poseben poudarek je namenjen odgovorni vzreji, preprečevanju parjenja v ožjem sorodstvu ter prepovedi vzreje živali z izrazitimi telesnimi značilnostmi (pasme psov z izrazito kratkimi gobci, pasme psov z izrazito nagubano kožo in podobno), ki povzročajo pomembna tveganja za njihovo zdravje in dobrobit. Prepovedane bodo škodljive prakse, kot je pohabljanje živali brez veterinarsko utemeljenih razlogov (krajšanje repov in uhljev) in druga ravnanja, ki živalim povzročajo nepotrebno trpljenje. Uredba prepoveduje uporabo pripomočkov, kot je ovrtnica z bodicami, ter privezovanje živali na predmete. Vključuje tudi zahteve glede odgovornega ravnanja z živalmi pri prodaji ali oddaji. Pomemben cilj novih pravil je vzpostaviti večjo preglednost glede izvora živali, skupna pravila pa bodo državam članicam omogočila bolj usklajeno ukrepanje proti nezakoniti trgovini s psi in mačkami ter hkrati prispevala k višji ravni varstva živali in večji zaščiti potrošnikov.

Evropski teden mobilnosti tudi v Šmartnem ob Paki

Mojca Ževart, direktorica občinske uprave Foto: arhiv Občine Šmartno ob Paki

Občina Šmartno ob Paki se je letos prvič prijavila na javni razpis za sofinanciranje priprave in izvedbe aktivnosti Evropskega tedna mobilnosti (ETM), ki je financiran s sredstvi Podnebnega sklada. Bila je uspešna in tako bo septembra v sodelovanju z osnovno šolo, javnim vrtcem in Mladinskim centrom Šmartno ob Paki pripravila več različnih aktivnosti.

Bogat program bo resorno ministrstvo podprlo z nekaj manj kot sedem tisoč evri. Evropski teden mobilnosti bo letos potekal med 16. in 22. septembrom. V tem času bo občina med drugim upokojemcem omogočila brezplačen najem električnih koles ter zanje pripravila tudi delavnico varne rabe električnih koles. Uvedli bomo souporabo občinskega električnega avtomobila (e-Šmarčana) za uslužbence javnih institucij v občini, z začasnimi

zaporami cest starše otrok, ki obiskujejo vrtec, šolo in različne prostočasne aktivnosti spodbujali k trajnostnim oblikam mobilnosti, organizirali likovni natečaj s privlačnimi nagradami ter več drugih tematsko usmerjenih dejavnosti. V sodelovanju s šolo in vrtcem bomo izdali tudi tiskovino o varnih šolskih poteh, na pločnike v središču Šmartnega pa bomo zarisali nove oznake, s katerimi bomo opozarjali na prometno varnost najmlajših.

Nova oznaka varne šolske poti

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA INFRASTRUKTURO
IN ENERGETIKO

Ne odlašajmo z odzivom, kadar nas vabijo Dora, Zora in Svit!

Mojca Ževart, direktorica občinske uprave Foto: NIJZ

Dejstvo je, da število obolelih za rakom v Sloveniji iz leta v leto narašča. Nedvomno pa drži tudi to, da lahko z zgodnjim odkritjem predrakavih sprememb preprečimo, da bi zboleli, z zgodnjim zdravljenjem pa močno izboljšamo naše možnosti za ozdravitev, kakovostnejše življenje z boleznijo in preživetje.

Veseli smo lahko, da so nam v naši državi že vrsto let na voljo kakovostni presejalni programi Zora, Dora in Svit, tečejo pa tudi priprave na uvedbo še treh novih presejalnih programov na področju raka: raka prostate, pljuč in želodca. Najstarejši presejalni program na področju raka v Sloveniji je program Zora, ki poteka že od leta 2003. Namenjen je odkrivanju predrakavih in zgodnjih rakavih sprememb materničnega vratu pri ženskah, starih od 20 do 64 let. Na ginekološki pregled z odvzemom brisa materničnega vratu so ženske iz ciljne populacije vabljeni vsaka tri leta. V boju proti raku materničnega vratu pa nam je poleg presejalnega programa na voljo tudi cepljenje proti humanim papiloma virusom (HPV), pri čemer velja poudariti, da okužbe s HPV ne pomenijo le tveganja za nastanek raka materničnega vratu, temveč lahko povzročijo kar šest različnih vrst raka, zato je cepljenje priporočljivo tudi za fante oziroma moške. Cepljenje je na stroške zavarovalnice na voljo vsem do dopolnjenega 26. leta starosti.

Program Svit poteka od leta 2009. Njegov cilj je pri na videz zdravih moških in ženskah, starih od 50 do 74 let, odkriti in zdraviti predrakave in začetne rakave spremembe na debelem črevesu in danki. Program je že uspešno zmanjšal število oseb,

ki zbolijo za rakom debelega črevesa in danke, prav tako upada umrljivost zaradi te bolezni.

Program Dora je državni presejalni program za raka dojk, namenjen ženskam, starim od 50 do 69 let. Ženske iz ciljne populacije so vsaki dve leti vabljeni na preventivno slikanje dojk z mamografijo. Za doseg dolgoročnega cilja programa, to je za 25–30 % nižja umrljivost zaradi raka dojk med ženskami v starosti od 50 do 69 let, je potrebna vsaj 70-odstotna udeležba vabljenih žensk. Po zadnjih podatkih je odzivnost prebivalcev na vabila za sodelovanje v presejalnih programih v Savinjski regiji v primerjavi s slovenskim povprečjem dobra. V naši občini je pregledanost nadpovprečna v okviru vseh treh programov: v programu Zora beležimo 77,6-odstotno pregledanost (slovensko povprečje 73 %), v programu Dora 79-odstotno (slovensko povprečje 78 %) ter 70,8-odstotno pregledanost v programu Svit (slovensko povprečje 66 %). Pri slednjem ugotavljajo, da so ženske precej bolj odzivne kot moški (ženske 78,3 %, moški 63,2 %). Seveda si želimo, da bi bila pregledanost še boljša in bi bolezen prizadela še manj naših občanek in občanov, zato vse prejemnike vabil za sodelovanje v presejalnih programih pozivamo, da se nanje odzovejo.

NIJZ
Nacionalni inštitut
za javno zdravje

PRESEJALNI PROGRAMI REŠUJEJO ŽIVLJENJA

Zora Program ZORA

program zgodnjega odkrivanja predrakavih sprememb in raka na materničnem vratu

- Cilj:** znižati obolevnost in umrljivost zaradi raka materničnega vratu
- Ciljna skupina:** ženske, stare od 20 do 64 let
- Dosežki:**
 - odkrite in zdravljene **predrakave spremembe** in rak
 - pri odzivnicah raka odkrivamo **9 let prej**
 - 82 %** odkritih rakov je v omejenem stadiju

Svit Program Svit

program zgodnjega odkrivanja predrakavih sprememb in raka na debelem črevesu in danki

- Cilj:** znižati obolevnost in umrljivost zaradi raka debelega črevesa in danke
- Ciljna skupina:** moški in ženske, stari od 50 do 74 let
- Dosežki:**
 - odkrite in zdravljene **predrakave spremembe** in rak
 - več kot 2/3** rakov odkritih v zgodnjem stadiju (1, 2)

DORA Program DORA

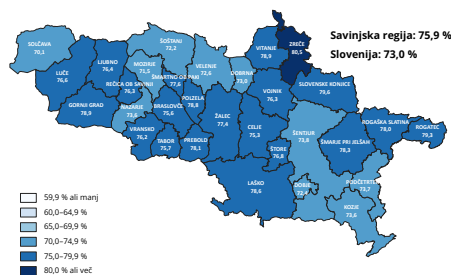
program zgodnjega odkrivanja raka dojk

- Cilj:** znižati umrljivost zaradi raka dojk
- Ciljna skupina:** ženske, stare od 50 do 69 let
- Dosežki:**
 - odkivanje in zdravljenje **začetnih, majhnih, netipnih rakavih sprememb**
 - 2/3** odkritih rakov **neinvazivnih** in v zgodnjem stadiju (1)

... v Savinjski regiji v obdobju 2022–2025

- Nadpovprečna pregledanost: 76 %** (Slovenija: 73 %)
- Vseh 31 občin presešlo ciljno pregledanost (70 %)**
- Rak materničnega vratu postaja redkejši**
Število novoodkritih primerov v regiji:
leta 2003: 36 leta 2024: 15
- Cepljenje proti okužbam s HPV**
Cilj: **90-odstotna precepljenost** deklet do 15. leta starosti
Šol. leto 2024/25: **64,5-odstotna precepljenost** deklet

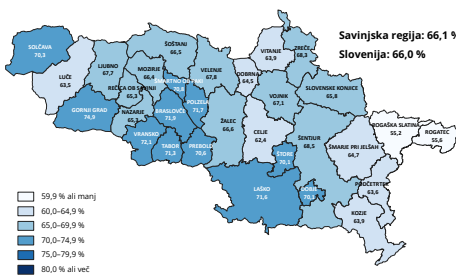
Pregledanost v občinah Savinjske regije (%), 2022–2025

... v Savinjski regiji leta 2025

- Povprečna odzivnost: 66 %** (Slovenija: 66 %)
- Slabša odzivnost moških (60 %) kot žensk (72 %)**
- 11 občin presešlo ciljno odzivnost (70 %)**
- 23.646 testiranih oseb**, med njimi **1.323 (6 %) pozitivnih** na prikrito krvavitev v blatu
- 254 oseb z odstranjenimi predrakavimi spremembami** in tako preprečenim morebitnim nastankom raka
- 25 odkritih rakov debelega črevesa in danke**

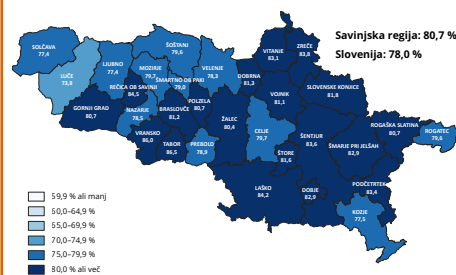
Odzivnost v občinah Savinjske regije (%), 2025

... v Savinjski regiji leta 2025

- Nadpovprečna udeležba: 81 %** (Slovenija: 78 %)
- Vseh 31 občin presešlo ciljno udeležbo (70 %)**
- V 19 občinah udeležba več kot 80-odstotna**
- 15.308 žensk opravilo presejalno mamografijo**
- 440 žensk s sumljivimi spremembami** na dojkah, napotenih na dodatne preiskave
- 62 žensk z odkritim rakom dojk**

Udeležba v občinah Savinjske regije (%), 2025

Viri podatkov: NIJZ, Center za zgodnje odkrivanje raka in Center za nalezljive bolezni (<https://nijz.si/>); OI Ljubljana, Program ZORA (<https://zora.onko-i.si/>); Program DORA (<https://dora.onko-i.si/>) in Epidemiologija in register raka (<https://www.slora.si/>)

NIJZ, Območna enota Celje, Enota za nalezljive bolezni, julij 2026

Kar je bilo zasejano pred 120 leti, še vedno raste

Kristina Suhadolnik Foto: Tomaž Potočnik – osebni arhiv

Kulturno društvo Šmartno ob Paki letos zaznamuje častitljivih 120 let delovanja. V tem dolgem obdobju se je skozi njegove sekcije, predstave, pesmi in številne kulturne dogodke spletal pomemben del življenja kraja. Kultura je bila in ostaja prostor druženja, ustvarjalnosti, ohranjanja jezika in tradicije, hkrati pa tudi prostor, v katerem posamezniki odkrivajo svoje talente in soustvarjajo podobo skupnosti.

O tem, kaj pomeni 120 let kulturnega ustvarjanja, zakaj je vztrajanje pri kulturi pomembno, kakšna je vloga mladih in kaj lahko za kulturo svojega kraja naredi vsak izmed nas, sva govorila s Tomažem Potočnikom, predsednikom Kulturnega društva Šmartno ob Paki, ki društvo vodi od leta 2022, v njem pa deluje že devetnajst let.

Tomaž, 120 let kulturnega društva Šmartno ob Paki je častitljiva doba, kaj vam pomeni?

Slovenci smo preživeli skozi kulturo, ki nam je omogočala dostojanstvo in ohranjanje jezika. Pred 120 leti smo bili Slovenci še relativno nesamostojen narod. Slovenci smo obstali zaradi svoje trme in tudi svoje kulture. V kulturi odseva vsa borba našega naroda. Gre za častitljivo številko, ki dokazuje, da so se tudi v našem kraju ljudje radi družili, ohranjali svoj jezik in glasbo.

Šmartno je zunaj meja občine prepoznano kot kraj, kjer je doma kultura. Tako nas vidijo drugi. Se tako vidimo tudi Šmarčani?

Tisti, ki so vsaj malo dojemljivi za te stvari čutijo in vedo, da je kultura gonilo tega kraja. Zdaj bi si lahko že rekel Šmarčan, čeprav prihajam iz Velenja. Ko sem živel v Velenju, je bila kultura praktično edina stvar, ki sem jo poznal pri Šmartnem ob Paki. Slišal sem za Gledališče pod kozolcem, ki je bilo dobro znano tudi v Velenju. Kultura je obstala, medtem ko so mnoga podjetja propadla. Za samo kulturno udejstvovanje nikoli ni na voljo veliko denarja in ljudje smo pripravljeni marsikaj narediti prostovoljno, zaradi dobre volje.

Kako se je kultura preoblikovala v zadnjih 120 letih?

Kulturno društvo Šmartno ob Paki se je začelo z ustanovitvijo

moškega pevskega zbora leta 1906. Se pa današnji časi in preteklost zelo razlikujejo, predvsem v tem, da imamo danes boljše pogoje za delo. Včasih so peli, igrali igre zunaj, pod kozolci, vadili doma, denimo pri Klančnikovih, kjer se je vse skupaj začelo. Začetki so bili tako skromni, pa vendar kvalitetno, duhovno oziroma energetsko na višji ravni, kot danes. Danes veliko stvari jemljemo za samoumevne, med drugim tudi kulturo. Tudi kultura je postala instant produkt. V današnjem času je vsega resnično ogromno. Na relativno majhnem območju Šaleške in Savinjske se dogaja neverjetno veliko število predstav, koncertov. Veliko je delujočih kulturnikov, tako amaterjev kot tudi profesionalcev. Vedno pa sta za to potrebna, tudi včasih je bilo tako, volja in odrekanje. Včasih je bila potreba po druženju sicer večja, saj drugih stvari ni bilo. Ljudje niso hodili toliko okrog, niso potovali tako pogosto, kot potujejo danes. Le redki so obiskali opero v Ljubljani ali Mariboru. Potreba po druženju je bila nekoč sigurno močnejša kot danes. Starejši gledališčniki povedo, da so nekdaj po vajah ostajali skupaj še pozno v noč, se pogovarjali in prepevali. Tudi po vajah so gojili to svojo družabnost, medsebojno povezanost in seveda tudi slovensko kulturo, kajti med temi pogovori so bile tudi interpretacije pesmi in iger. S tem so ohranjali tudi delček zgodovine, katerega danes, ko hitimo, pogosto pozabljamo.

Ali je težava tudi v tem, da je ljubiteljska kultura neplačana?

Mislim, da to ne bi smela biti težava. Velikokrat slišimo opazke, da kulturniki zaslužimo bajne vsote. Amaterska kultura je vselej obsojena na neprofitnost. S čimer ni nič narobe. Človek bi vendarle moral čutiti potrebo, da tudi kot kulturno bitje doseže neko raven. Včasih, ko pogledam nazaj določene igre opažam, da mogoče nekaterih ljudi v kraju sploh ne bi opazili, če ne bi slednji stopili na oder, pa so lahko imeli čisto majhne vloge, a so v njih izstopali, se potrjevali pred drugimi. Morda je nekaterim posameznikom potrjevanje omogočilo, da so postali kvalitetnejši, da so se začeli zanimati za določene stvari, prebirati določene avtorje, se lotovati težjih iger. Zelo pomembno je, da ima človek v družbi neko vlogo, da ne živi tja v en dan, da se ne počuti manjvrednega, kot drugi. Vsi smo pomembni, če opravimo svoje delo kvalitetno in pošteno. Tako bomo vsi družbi nekaj prispevali.

Tudi mladi imajo svojo gledališko skupino in razvijajo svoje talente. Kakšen je interes za kulturo pri mladih?

Nekje vmes nas je v društvu malce zaskrbelo. A vendar zaman, namreč naši otroci, ki so rasli s kulturo, katerih starši in sorodniki so se ukvarjali s kulturo, imajo slednjo zapisano v genih, hkrati pa so bili vzgajani s tem. Tudi to mora nekje dozoreti. Mladega človeka je treba razumeti, da ni vedno pravi čas, sam se mora odločiti kaj in kako. Mladi so se v Šmartnem ob Paki samoiniciativno zbrali, resnično ni bilo treba nikogar siliti ali prositi. Seveda nas to zelo veseli, saj so mladi prihodnost tega kraja. Če bomo postali samozadostni, sledi propad.

Koliko aktivnih ustvarjalcev deluje okviru kulturnega društva?

Okoli sto. To so aktivni člani, združeni v devet sekcij. Ne preseneča me, da se ljudje radi ukvarjajo s kulturo, preseneča pa me to, da tisti, ki se ne ukvarjajo s kulturo, ne pridejo pogledati teh ljudi ali pa samo takrat, ko na dogodku nastopajo člani njihove družine. Da ne čutijo potrebe po kulturnem udejstvovanju, pa četudi je predstava ali koncert zastoj. Seveda bi si želel več članov, vendar je takšno število članov povsem zadovoljivo in omogoča, da vse sekcije delujejo normalno.

Kako boste v društvu obeležili obletnico?

Skozi celo letošnje leto poteka več manjših dogodkov. Tako se je moški pevski zbor letos že predstavil februarja, v septembru pa bo imel tudi koncert z gosti Kvartopirci. Mešani pevski zbor je imel svoj letni koncert 5. junija, 20. junija pa je otroško predstavo odigrala Mladinska skupina Gledališka pod kozolcem. Gledališče pod kozolcem bo 50-letnico svojega delovanja obeležilo s predstavo Kurbe, ki je po 40 letih znova postavljena na oder. V predstavi so aktivni tudi trije igralci, ki so v njej igrali pred štirimi desetletji. Režiserka je članica mladinske skupine in ni skrivnost, da si želi ekipa predstavo ponavljati in z njo gostovati. Hkrati si želijo v prihodnosti delati tudi z najmlajšimi. Škoda in primanjkljaj je, da v osnovni šoli ni gledališke skupine, ki bi pomagala vzbuditi interes in vzgajati mlade igralce.

Ali vas moti manjši interes za kulturne dogodke v občini, povezan predvsem s postkoronskim obdobjem in veliko ponudbo dogodkov v bližnji okolici?

Mi smo se že navadili na te stvari. Večkrat sem že rekel če je res dobro, da delamo na kvantiteti ali raje delamo tudi na kvaliteti samih obiskovalcev. Po svoje imam raje 30 do 40 ljudi, ki vedo, kaj so prišli gledat in se znajo obnašati, kot 150 takšnih, od katerih bo le peščica doživela katarzo. Gledališče je namenjeno razmišljujočim ljudem, seveda pa predstavljamo tudi lahkotnejše teme, narejene za širšo publiko. Komedije, ki jih delamo v gledališču na primer, so narejene za širšo publiko. Če bi se lotili drame, ne bi mogli imeti abonmaja, ker nas nihče ne bi vzel. Moramo imeti komedijo, če želimo kot amaterji delati in delovati. Naš cilj je, da bo Gledališče pod kozolcem še vedno prisotno v slovenskem prostoru, da bomo

še naprej prepoznavni in delili dobre odnose z drugimi gledališči ter se povezovali.

Kako dolgo vodite društvo?

Štiri leta, od leta 2022, kulturnemu društvu pa sem se pridružil leta 2007.

Kaj vas je gnalo v kulturo?

V kulturo me je od malih nog »gnala« mama. Že takrat sem kulturo zelo vzljubil. Prvič sem bil na operi pri šestih letih, obiskoval sem razstave, tudi obisk muzejev mi je bil vedno fascinant. Z mamo sva ogromno potovala, tako sem spoznaval globino svetovne umetnosti. Obiskoval sem tudi glasbeno šolo. Sem mnenja, da te tudi narava zelo poveže z umetnostjo in z njo uravnovesi čutila. Tisti, ki uživa v naravi, bo znal prisluhniti klasičnem koncertu in umetnosti. Bil sem tudi tabornik, planinec, v osnovni šoli sem oblikoval foto krožek, navdušil sem se za likovno umetnost. Povezanost s kulturo se je nadaljevala tudi v gimnaziji, bili smo takšen umetniški razred. Moja sošolca sta bila **Marko Mandić**, **Nataša Tajnik**, danes znana slikarka, veliko nas je bilo glasbenikov. Nekako smo sami začeli ustvarjati svojo kulturo, kulturne in literarne večere. Sicer vodstvo ni bilo navdušeno nad tem, a mi smo s svojo trmo in energijo imeli te večere in se kulturno samoudejevali. Poslušali smo klasično glasbo, rock in jazz. Bil sem tudi pri velenjski rudarski godbi, kar me je popeljalo v svet resnejšega ukvarjanja z glasbo. Skratka, kulturo čutim v vsaki pori.

Na kaj ste kot predsednik kulturnega društva najbolj ponosni?

Predvsem sem ponosen na to, da ljudje vztrajajo pri kulturi.

Kakšni sta vizija in prihodnost Kulturnega društva Šmartno ob Paki?

Nisem črnogled, mogoče smo se pred kakšnimi 10 leti pritoževali o izgubljanju določenih generacij, danes pa vidim, s kakšno vnemo se teh stvari lotevajo mladi. Ne skrbi me, resnično naše sekcije zelo lepo delajo. Kvaliteta raste, kar je predpogoj za obstoj. Tudi sama percepcija vaj in koncertov sta se nekoliko spremenili. Ni več vse v »hojladri« ritmu, da bi bila vse zgolj zabava, gre vendarle za kulturno izkušnjo, kulturno hrano. Resnično me ne skrbi za prihodnost. Zakaj pa bi se moralo kaj s komerkoli končati? Mi, predvsem pa naši predhodniki smo tako globoko zasejali seme, da je pognalo resnično globoke korenine. Slovenci enostavno ne moremo brez kulture. Dajmo si že enkrat dopovedati, da ima kultura pomemben prostor v naših srcih in umu. Ne samo v času volitev, ampak skozi celotno obdobje delovanja človeka. Kultura je zapisana v genih našega naroda. Brez takšnih genov narod propade. Danes je to še posebej pomembno, ko nas bombardirajo s tujimi aplikacijami. Danes otroci skoraj lepše govorijo angleško kot slovensko. Zgrozim se, kakšna slovenščina vlada med nami, da Slovenci ne uporabljamo dvojine, pa je tako lepa! Imamo bogat jezik, bogato zgodovino in bi morali nanju resnično bolj paziti in ju gojiti. Če pa že ne gojiti, pa vsaj spoštovati.

Kaj lahko vsak občan stori sam pri sebi, da bo kultura še v večjem razcvetu?

Naj se poda v kulturni dom, pride na ogled predstave, podpre kulturo na koncertu, prebere knjigo, o njej razmisli in morda spremeni svoje mišljenje in življenje na bolje. Na dušo Šmarčanov pa bi položil še tole. Veliko ljudi v Šmartnem ob Paki dela s kulturo in z njo živi. Ni res, da se v Šmartnem nič ne dogaja, dogaja se veliko.

Dvajset minut za zgodbo, pogovor in bližino

Maja Praprotnik, Knjižnica Velenje Foto: arhiv Knjižnice Velenje

»Beri mi in se pogovarjaj z mano – to je najpomembnejših 20 minut v mojem dnevu.«

Misel, zapisana na hrbtni strani ene izmed otroških slikanic, se mi zdi zelo lep povzetek tega, kar lahko knjiga pomeni v predšolskem obdobju. Ne samo zgodbe, ilustracij in prvih srečanj z literaturo, ampak tudi čas, ki ga otrok preživi z nekom, ki mu bere, ga posluša in se z njim pogovarja.

Prav s takšno mislijo smo se knjižničarke Knjižnice Velenje lotile tudi prenove priporočilnega seznama za Predšolsko bralno značko. V sodelovanju z lokalnimi vrtci iz Velenja, Šoštanja in Šmartnega ob Paki ter Medobčinsko zvezo prijateljev mladine Velenje, ki projekt izvaja, smo pregledale dosednji izbor in ga dopolnile z novjšimi knjigami. V knjižnici lahko vsak dan pri svojem delu opazujemo, po čem otroci posežejo, katere naslovnice jih pritegnejo, ob katerih knjigah se ustavijo in katere si želijo vedno znova izposoditi. Hkrati spremljamo sodobno knjižno produkcijo in med množico novih naslovov iščemo tiste, ki poleg privlačne zunanosti ponujajo tudi kakovostno zgodbo, dober jezik in ilustracije, ki zgodbo dopolnjujejo ter vabijo k opazovanju oziroma pripovedovanju. Pri prenovi seznama smo zato želele združiti oboje. Izbrati kakovostne knjige, a takšne, ki bodo zanimive tudi njihovim najpomembnejšim bralcem – otrokom. V izbor smo vključile slovenske in tuje avtorje, novejša dela in različne vsebine: od vsakdanjih otroških doživetij, prijateljstva in čustev do humorja, domišljijskih dogodivščin, živali in svetov, ki obstajajo samo med platnicami knjig.

Otroci nas pri izbiranju knjig pogosto presenetijo. Odrasli knjigo pogledamo nekoliko drugače, otrok pa lahko med desetimi slikanicami izbere prav tisto, na kateri je opazil manjši detajl, zmaja, nenavaden tovornjak ali smešen izraz na obrazu književnega junaka. Včasih želi isto knjigo odnesti domov tretjič, četrtič ali petič. Tudi to je del branja. Knjiga, ki odraslemu morda ni več nova, je lahko za otroka še vedno prostor, kamor se rad vrača. Kot knjižničarki mi je pri predšolski bralni znački blizu predvsem to, da lahko otroku že zelo zgodaj pokaže kakšen prostor je knjižnica. Predšolski otrok še ne pride po knjigo zato, ker bi moral poznati določenega avtorja ali naslov. Pride, ker ga nekaj pritegne. In če ob tem ugotovi, da je obisk knjižnice lahko prijeten dogodek in da se med policami vedno skriva nekaj novega, smo naredili veliko.

Seveda pa knjiga za predšolskega otroka zares zaživi šele takrat, ko jo nekdo odpre skupaj z njim in takrat se začne tistih dvajset minut. Morda je zgodba dolga samo deset minut, preostalih deset pa mine ob ilustracijah, vprašanjih in pogovoru. Morda otrok že po treh straneh začne pripovedovati svojo zgodbo. Morda se ob eni ilustraciji ustavi tako dolgo, da do konca knjige sploh ne prideta. In morda je prav v tem njen največji čar.

V knjižnici pogosto srečujemo družine, ki pridejo po nov kup slikanic, otroka, ki že pri izposojevalnem pultu komaj čaka, da bo knjigo odprl ali starša, ki pove, da so določeno zgodbo doma prebrali že nešteto krat. To so drobni prizori, vendar lepo pokažejo, da knjiga lahko postane del družinskega vsakdana. In prav zato se mi zdi misel o dvajsetih minutah tako posrečena. Ne kot navodilo, koliko časa bi morali brati in ne kot še ena obveznost v že tako zapolnjenem dnevu. Bolj kot opomnik, da je lahko že kratek čas ob knjigi nekaj posebnega. Dvajset minut, v katerih se nikamor ne mudi. Dvajset minut ene zgodbe, nekaj smeha, mogoče desetih otroških vprašanj in pogovora, ki ga ob začetku knjige sploh nismo pričakovali.

Prenovljeni priporočilni seznam Predšolske bralne značke zato razumemo predvsem kot povabilo. Ni namenjen temu, da bi otroci knjige zgolj »odkljukali«, ampak da bi med njimi našli takšne, ki jih bodo pritegnile in ob katerih bodo želeli ostati še malo dlje. Knjižničarke lahko med množico izdanih knjig naredimo izbor, svetujemo in pokažemo kakšno nekoliko manj opazno slikanico, ki bi sicer ostala na polici. Na koncu pa se najlepši del zgodi nekje drugje – doma, v vrtcu ali kjerkoli, kjer otrok in odrasel skupaj odpreta knjigo. In če je za to potrebnih samo kakšnih dvajset minut, so to gotovo zelo dobro porabljene minute.

VABI V SVOJE VRSTE

nove člane

Začenjamo novo zgodbo z novo zborovodkinjo.
Če rad/a poješ, pridi na avdicijo in postani
del naše zborovske družine!

TERMINI AVDICIJ
• po dogovoru •

PRIJAVI SE NA AVDICIJO!

VAJE OB ČETRTKIH ob 19.30
v Kulturnem domu Šmartno ob Paki.

✉ mepzsop@gmail.com

☎ 031 588 646
Mojca, zborovodkinja

Posejali smo sončno prihodnost, zrasla pa je samo ena!

Metka Šprahman, VS Šmartno ob Paki Foto: Metka Šprahman

V mesecu juniju je odbor Vaške skupnosti Šmartno ob Paki opravil še zadnji sestanek pred poletnim oddihom. Ker pa smo želeli v počitnice oditi s čim bolj sončno mislijo, smo simbolično posejali tudi sončnice in se pridružili vseslovenskemu projektu Sejemo sončno prihodnost, ki so ga Slovenske železnice izvajale v sodelovanju z lokalnimi skupnostmi.

Načrt je bil lep: travnik ob parkirnem prostoru pred zdravstvenim domom naj bi krasile številne rumene sončnice, ki bi mimoidočim pričarale nasmehe in malo sonca. No, načrt je bil res lep. Iz zemlje je namreč prikukala samo ena sama, edina in precej pogumna sončnica. Borila se je z vročino, sušo in poletno pripeko. Zalivali smo jo, spodbujali in ji skoraj že obljubili posebno mesto v

vaškem glasilu. A narava je imela zadnjo besedo. Cvetu se je žal odrekla in sončnice v polnem sijaju nismo dočakali. Ampak nič hudega. Tudi ena sončnica je nekaj – predvsem pa dokaz, da smo poskusili! Sončnice torej nismo dočakali, smo pa dočakali jesen in z njo nadaljevanje aktivnosti odbora Vaške skupnosti Šmartno ob Paki.

In čeprav sončnice niso uspeli, mi ne odnehajmo s sejanjem idej! Ni nam težko prisluhniti vašim predlogom, pobudam, pripombam in tudi korektnim kritikam. Saj veste – problemov nikoli ne zmanjka, idej za njihovo reševanje pa tudi ne bi smelo. Zato vas ponovno vabimo, da nam pišete na: **smartnoobpaki.vs@gmail.com**. Povejte, kaj vas moti, kaj bi bilo mogoče izboljšati, kaj pogrešate ali če imate kakšno dobro idejo za naš kraj. Morda bo prav iz vašega predloga zrasla rešitev, ki bo zacvetela bolj uspešno kot naša sončnica. Vsako vaše sporočilo bomo nagradili s simboličnim darilom.

Torej, dragi krajanji – pišite, pogum velja! Mi bomo pa še naprej sejali. Če že ne sončnic, pa vsaj dobre ideje za sončno prihodnost Šmartnega ob Paki.

Klopotec letos zapel pri Špančevi zidanici

Društvo vinogradnikov Šmartno ob Paki Foto: arhiv društva

Članice in člani Društva vinogradnikov Šmartno ob Paki smo tudi letos nadaljevali tradicijo postavljanja klopotca. V soboto, 8. avgusta, smo ga postavili pri Špančevi zidanici, eni najstarejših in najbolj ohranjenih zidanic na Slovenskem, kjer je njegovo značilno oglašanje ponovno napolnilo vinogradniško okolje.

Postavljanje klopotca je eden izmed lepih običajev slovenskega vinogradništva. Klopotec je že dolgo prepoznaven simbol vinogradov in čas, ko se grozdje približuje zrelosti in vinogradniki vse bolj pogledujemo proti trgatvi. Čeprav je bil nekoč predvsem praktičen pripomoček za odganjanje ptic iz vinogradov, je danes pomemben del slovenske tehnične in kulturne dediščine. Po postavitvi klopotca je sledilo prijetno druženje vinogradnikov in obiskovalce, kjer ni manjkalo dobre volje in smeja, zvokov harmonike, domačih dobrot in seveda žlahtne kapljice.

V Društvu vinogradnikov Šmartno ob Paki smo ponosni, da lahko tudi s takšnimi dogodki ohranjamo vinogradniško tradicijo, povezujemo člane in prebivalce ter skrbimo, da običaji naših prednikov ostajajo živi ter tako skupaj ohranjamo dediščino, na katero smo lahko izjemno ponosni. Letošnje vremenske razmere so za vinogradnike precej zahtevne in suša že pušča posledice tudi v vinogradih. Zato naj klopotec s svojim glasom predvsem spremlja naše trte do trgatve, vinogradnikom pa želimo še nekaj prepotrebne dežja in čim bolj ugoden zaključek letošnje rastne sezone.

Obnovljena Gaberškova kapela ponovno zasijala

Barbara Zupan Foto: arhiv VS Podgora

Ko se peljete skozi spodnjo Podgoro, vašo pozornost gotovo pritegne Gaberškova kapela, ki že dolga leta predstavlja pomemben del naše lokalne dediščine. Žal je tudi nanjo skozi čas vplival zob časa, zato je bila obnova že dolgo želja številnih krajanov.

Na pobudo domačina gospoda **Franca Korberja** in ob pomoči gospoda **Damjana Ločičnika** je kapela v zadnjih mesecih dobila novo podobo. S skrbnim delom in veliko dobre volje sta poskrbela, da bo lahko še dolga leta krasila naš kraj ter ohranjala spomin na preteklost. Ob zaključku obnove smo se na lepo sončno nedeljo zbrali številni krajan in skupaj prisostvovali blagoslovu prenovljene kapele, ki ga je opravil gospod župnik **Ivan Napret**.

Iskrena hvala družini Luknar za prijazno pogostitev, gospodu župniku Ivanu Napretu za opravljen blagoslov, gospodu Francu Korberju za pobudo, vztrajnost in uspešno izvedbo obnove, gospodu Damjanu Ločičniku za pomoč pri izvedbi ter vsem, ki ste kakorkoli prispevali k obnovi, pogostitvi in k prijetnemu druženju ob tej posebni priložnosti za našo vaško skupnost. Naj prenovljena Gaberškova kapela še dolgo ostane simbol povezanosti, sodelovanja in spoštovanja do naše skupne dediščine.

Ogled gradu Žovnek

Jožica Šmon Foto: Jožica Šmon

To je pa bila res posebno doživeta sobota, 11. julija, ko smo se članice pogovorne skupine Šmartnice odločile, da si ogledamo grad Žovnek, seveda kot nagrado za sedemletno delo skupine, ki deluje pod okriljem Zveze društev za socialno gerontologijo Slovenije in MGD Polzela.

Po dogovoru z odgovornim za ogled gradu smo se odpeljale po dobro urejeni in strmi cesti, saj grad stoji na hribu, kjer je slikovit razgled na jezero in celotno dolino. Prijazen sprejem in že prvi pogled na veličastne zidove gradu in okolico ti jemlje dih, ko začutiš, da si tu podajata roki davna preteklost in naša sedanost. Presenečenja pa so se kar vrstila, med drugim naš vodič, ki nam je razkazal celotno notranjost gradu in je zelo veliko vedel povedati o nastanku, prvih lastnikih, celjskih grofovih ter o nesrečni Veroniki Deseniški. V vsakem prostoru, kamor nas je popeljal, smo izvedele nekaj novega o zgodovini gradu, od njegovega nastajanja, do propadanja skozi stoletja. Predvsem pa nam je pokazal delo prostovoljcev, ki se trudijo vse to obnoviti in ohraniti našo bogato dediščino za bodoče rodove. Ob koncu smo se našemu vodniku zahvalile za čas in njegovo bogato pripoved.

Ob ponovnem srečanju skupine bomo članice imele odlično priložnost razširiti znanje, saj nas podeljene zgodbe v svoji vsebini učijo in nam vsem omogočajo razmislek o življenju in izmenjavi življenjskih izkušenj. Pogovorna skupina ponuja odlično priložnost, da tudi v starosti vzpostavimo prijateljske vezi, ponovno stopimo na pot učenja, s sodelovanjem v pogovorni skupini pa bogatimo dneve in dajemo smisel letom.

SD Šmartno ob Paki napovedal kandidaturo za župana

Občinska organizacija stranke SD Šmartno ob Paki Foto: osebni arhiv

V maju je v dvorani Marof potekalo srečanje članov, simpatizerjev in podpornikov stranke Socialni demokrati Šmartno ob Paki. Dogodek je zaznamovala uradna napoved kandidature za župana občine, s katero SD vstopa v prihajajočo volilno kampanjo.

Prisotne je uvodoma nagovoril predsednik občinskega odbora SD **Robert Crnjac**, ki je poudaril, da se stranka letošnje kampanje loteva odločno, odprto in z resnimi nameni.

»Kampanjo začnemo zgodaj zato, ker nimamo česa skrivati. Verjamemo v svoje delo, v svojo ekipo in v vizijo razvoja naše občine,« je povedal Robert Crnjac. Ob tem je dodal, da imajo v SD pripravljen tudi širši nabor kandidatov za občinski svet, ki ga želijo v prihodnjih mesecih še razširiti — ne samo s člani in simpatizerji stranke, temveč z vsemi občani, ki želijo aktivno prispevati k razvoju občine.

Vrhunec večera je bila predstavitev kandidata za župana **Marka Tuka**. Gre za 45-letnega magistra ekonomije, zaposlenega v podjetju Datalab Tehnologije d.d. Marko Tuk se je v vaško skupnost Gavce-Veliki Vrh preselil pred petimi leti, zadnja štiri leta pa je njen predsednik. V svojem govoru je poudaril, da kandidira predvsem zaradi ljudi in želje po povezovanju občine. »Naša občina ima velik potencial, ki pa še ni v celoti izkoriščen. Verjamem, da ga lahko izkoristimo z več posluha, več sodelovanja in jasno vizijo razvoja,« je povedal.

Kot eno ključnih razvojnih priložnosti občine vidi odločnejše črpanje sredstev iz naslova pravičnega prestrukturiranja premogovnih regij ter umeščanje hitre ceste tretje razvojne osi, ki bo po njegovem mnenju pomembno vplivala na nadaljnji razvoj občine in celotne regije. Dotaknil se je tudi razvoja turizma, ki je prav tako pomembna razvojna priložnost občine. Poudaril je, da občina že ima postavljene dobre temelje in številne naravne danosti, ki pa jih bo potrebno bolje povezati in nadgraditi v prepoznavno ter povezano zgodbo kraja.

Med pomembnimi razvojnimi področji je izpostavil tudi boljše izkoriščanje neizkoriščenih zazidalnih površin. »Nezazidana

stavbna zemljišča bi lahko s pridom uporabili za to, da bi v občini zadržali mlade družine, ki danes svojo streho nad glavo pogosto iščejo v sosednjih občinah. Občina mora ustvariti pogoje za premišljen razvoj stanovanjskih in poslovnih območij, ki bodo mladim omogočala ostati doma, občini pa prinašala nove razvojne možnosti in delovna mesta,« je dejal Marko Tuk.

Poseben poudarek je namenil tudi razvoju podeželja in kmetijstva. Po njegovih besedah imajo kmetje pomembno vlogo pri ohranjanju življenja na vaseh, skrbi za domačo zemljo ter razvoju občine. Ob tem pa je poudaril, da mora razvoj kmetijstva potekati premišljeno in odgovorno, tako da ne posega v kakovost bivanja ostalih občanov, saj lahko le medsebojno razumevanje in sodelovanje prepreči delitve ter zamere med ljudmi.

Marko Tuk je ob zaključku poudaril, da želi voditi občino odprto, pošteno in povezovalno ter da verjame, da lahko občina z dobrim sodelovanjem naredi pomemben korak naprej. S srečanjem v dvorani Marof so Socialni demokrati tudi uradno začeli priprave na lokalne volitve in napovedali aktivno kampanjo. Kot so poudarili, bo kampanja potekala predvsem med ljudmi — »od vrat do vrat« — z neposrednimi pogovori z občani, ne pa preko stojnic in plakatov.

Sofinancira Evropska unija I FEEL LOVE NTA

POKLICNE PRILOŽNOSTI SAŠA

Rdeča dvorana Velenje
20. 10. 2026
 8.00-13.00 organiziran obisk osnovnošolcev
 15.00-18.00 prosto za vse obiskovalce

Sejem perspektivnih poklicev prihodnosti v SAŠA regiji

Organizatorji:
 RAZVOJNA AGENCIJA SAŠA
 PRAVILNI POKLIC SAŠA
 SŠGZ
 Območna enota Velenje

Projekt so podprli:
 BAPA, d. o. o. · B. Hodžić, s. p. · Hisense Europe d. o. o. · Esotech, d. d. · RGP d. o. o. · Kmetijska zadruga Saleška dolina · PUP Saubermacher, d. o. o. · Premogovnik Velenje, d. o. o. · TEŠ, d. o. o. · Mestna občina Velenje in Občine Soštanj, Šmartno ob Paki, Mozirje, Nazarje, Rečica ob Savinji, Gornji Grad, Ljubno, Luče, Solčava.

Pilihov memorial v Šmartnem ob Paki: 13 ni nesrečna številka

Emil Šterbenk Foto: Emil Šterbenk

Letošnji 13. Pilihov memorial smo pri AMD Društvu ljudske tehnike organizirali 25. junija, kar je prej kot navadno. Prireditev smo posvetili dvema osnovnima temama: 770-letnici prve pisne omembe našega kraja in dnevu državnosti. Zaupali so nam pripravo občinske proslave ob tem pomembnem prazniku. K temu smo dodali še žegen starodobnih vozil. Trasa Pilihovega memoriala je potekala znotraj občinskih meja. Kljub strmim klancem so vsa starodobna vozila pot prevozila brez težav – s tem smo dokazali, da 13 ni nesrečna številka.

Od leta 2003, ko smo v Šmartnem ob Paki začeli z organizacijo srečanj starodobnih vozil, smo se veliko naučili in letošnje se je odvijalo po programu. Že pred deveto uro zjutraj se je travnik, kjer so parkirali svoja vozila, skoraj napolnil. Uro kasneje smo se po zajtrku skozi Slatine odpeljali v Gorenje. Na parkirišču pred stavbo Gorenja (bivša Keramika) smo se ustavili za blagoslov vozil. Obred je vodil župnik **Vlado Bizjak**, domačin, ki zdaj slušbuje v Žalcu. Nato so si udeleženci šli ogledat cerkev sv. Janeza Krstnika.

Znotraj meja občine Šmartno ob Paki

Na Eko kmetiji Potočnik-Poprask v Skornem smo pripravili občinsko proslavo ob dnevu državnosti, na kateri je bil glavni govornik župan **Janko Kopušar**. Potočnik-Popraskovi so poskrbeli, za gašenje žeje in posladek. S Skorna smo se spustili do doline Pake in se ponovno povzpeli proti Malem in Velikem Vrhju. Tam so svojo dejavnost predstavili pri Mizarstvu Ugovšek, kjer ročno izdelujejo masivne jedilne in druge mize ter nas povabili v prijetno senco svojega prostora za piknike. Od tam smo se po ozkih panoramskih cestah vrnili na izhodišče, kjer smo organizirali kosilo in podelili priznanja posameznikom.

Za najbolj avtentično vozilo so ocenili traktor Bühler iz leta 1957, s katerim se je **Franc Kubel** po njegovih kolesih pripeljal iz Most pri Komendi. Nagrado za najlepše predvojno vozilo je dobil domačin **Matej Obu** (Ford A 1930 Roadster), za najlepše povojno vozilo in vozilu skladna oblačila pa **Nataša Ribizel-Šket** s sopotnico **Sonjo Glažer** v Triumphu Spitfire. Nagrado za vozilo z največjim motorjem je dobil lastnik Scanie T 143 M V8 420 KM **Vinko Koželj-Vine**. najštevilčnejša posadka se je vozila v Fordu Escortu, letnik 1989, lastnika **Jožeta Rojška**. Društvo z najbolj številčno zasedbo so bili Zgornjesavinjski starodobniki. Posebno presenečenje so pri AMD DLT pripravili **Davorinu Smodišu**, generalnemu sekretarju AMZS (največji prijatelj AMD DLT).

Odličen obisk

Kljub spremembi datuma se je letos 171 udeležencev k nam pripeljalo s 109 vozili, kar je blizu lanskoletnemu rekordu. Osebnih avtomobilov je bilo 64, motociklov 32. Tokrat smo imeli več težkokategorikov, FAP gasilskega društva Vodice, osemvaljno Scanio z motorjem pred kabino ter stara znanca Pilihovih memorialov – vojaška tovornjaka iz 2. svetovne vojne GMC in Dodge. Udeleženci so se pripeljali iz številnih krajev in predelov Slovenije – od domačinov iz Šmartnega ob Paki do gostov iz Litije, Vodic, Planine pri Sevnici, Šentjurja, s Koroškega konca najbolj oddaljen udeleženec pa se je pripeljal iz Črnomlja.

Članice in člani AMD-DLT tudi poleti zelo aktivni

Po Pilihovem memorialu smo se podali na letni dopust, a julija smo kljub temu imeli redni mesečni sestanek in se poleti udeležili več prireditev. Posebej slovesno je bilo na Ljubnem, kjer so

praznovali 20-letnico kluba Savinjskih starodobnikov. Ogledat smo si šli priložnostno razstavo starodobnih vozil in se tudi udeležili prazničnega srečanja. Tudi na žegnu starodobnih vozil v Novi Štifti nismo manjkali, 16. avgusta pa smo se čez Sleme zapeljali v Črno na Koroškem na srečanje tamkajšnjega kluba. Seveda smo lepo poletno vreme izkoristili tudi za individualne vožnje s svojimi starodobniki.

Naslednje leto bomo pri AMD-DLT praznovali 80-letnico

Že sedaj je čas, da začnemo vabiti na praznovanje 80-letnice AMD-DLT naslednje leto. Z 80-letnim stažem smo eno starejših tovrstnih društev v Sloveniji in ta jubilej bomo praznovali na Pilihovem memorialu 2027, ko bomo pogledali na prehojeno pot, se zazri v bodočnost in to zapisali v priložnostni tiskovini.

Na kmetiji Potočnik-Poprask so pripravili prizorišče za proslavo in zagotovili dovolj prostora za vozila obiskovalcev ter nas pogostili.

Veliko pozornosti sta požela tovornjaka Scania 143M in FAP 1313.

Bajkerski veslači

Peter Podgoršek, Ferek, MK Packenstein Foto: Ivan Sermek

Letošnje poletje je bilo vroče, motoristično izjemno pestro in bajkersko nekoliko drugačno. Stabilno vreme je marsikoga od nas je odpeljalo do skrajnih koticov Evrope. Kilometri naših mašin so se varno vrteli po obalah Bolgarije, Grčije, Albanije, Španije, Portugalske, Norveške ter vseh dežel, ki ležijo tukaj vmes.

Prav posebni pa so bili trije nagradni klubski izleti, kjer ni bil glavni namen vožnja, ampak drugačna sprostitve adrenalina, s pridihom teambuildinga, osvežitve in športnih aktivnosti. Začelo se je junija v Posočju, s spusti po pletenicah (zip-line) na pobočju Mangarta. Skupina na »zajlah« vseh Packov je cik-cak preko kanjona opravila z odliko. Zaključek športnega dne smo kronali pri MK Sairach, v Žireh, ki slovi kot eden največjih večdnevni slovenskih moto zborov.

Drugi izziv nam je postavila češka reka Vltava. Vožnja tja in nazaj preko Avstrije je vedno čudovita in nobena skrivnost ni, da kazni za prometne prekrške navadno pridejo kak teden za nami. Tudi letos smo jih nekaj nakazali v avstrijski državni proračun. Na ozkih kajakah po Vltavi pa je bilo treba krepko poprijeti za vesla. Od Češkega Krumlova do Zlate Korune je dobrih ducat kilometrov, reka pa ja videti mirna in spokojna. A videz vara, saj nas je krepko zdelala. Zagotovo smo bolj vajeni belanc kot vesel in razdaljo smo sicer premagali. A voda je vzela nekaj natikačev in sončnih očal ter zalila par mobilov ter denarnic. Prevračanja, nenamerno pitje vode, potolčena kolena ter oguljeni krempeljčki so bili del rečnega cirkusa na večkrat romantično opevani češki lepotic. Krepko sesuti smo zvečer ob odlični hrani in pivu ugotavljali, da so veslači pravzaprav veliko večji carji od motodirkačev.

Zadnja »teambuilding« etapa nas je po 10 letih ponovno odpeljala v kanjon reke Tare, ki ločuje Črno Goro in BiH. Rafting je sicer priljubljena poletna osvežitev Pakenštajnov. Čeprav je Tara znatno živahnejša od Vltave, pa smo spust opravili suvereno, brez prevračanj in poškodb. 4-dnevni izlet smo zaokrožili še z ogledom »trobentarskega« festivala v Guči, ki obiskovalcem prikaže, kako naj bi balkansko veseljačenje pravzaprav izgledalo. Trije veliki

skupinski izleti so nedvomno dokazali da znamo motoristi uživati tudi obešeni na »zajle« ter na čolnih, z vesli v rokah. Slovenska, češka ali balkanska kulinarika nas prav tako zlahka premamijo. A najpomembnejša bo še dolgo ostala le cesta, ki nas odpelje v te kraje, četudi pri +40, brez klime in s čelado na glavi.

Pripravljeni za rafting po Tari

S kajaki po Vltavi

Združenje za vrednote slovenske osamosvojitve v Skornem

Martin Ažman Foto: osebni arhiv

Združenje za vrednote slovenske osamosvojitve Zahodna Štajerska je tudi letos ob 35. obletnici slovenske državnosti pripravilo shod v Skornem.

V cerkvi sv. Antona Puščavnika je ob 19. uri sveto mašo za domovino daroval župnijski vikar **Janez Turinek**. Skupno smo počastili vrednote samostojnosti, enotnosti in domoljubja ter se hvaležno spomnili vseh, ki so prispevali k nastanku naše države. Po maši smo udeleženci v spomin prejeli kresno svečo, spominsko kartico in slovensko zastavico. Pod cerkvijo je ob domačih dobrotah sledilo veselo druženje s petjem slovenskih pesmi ob spremljavi dveh harmonikašev.

Strokovna ekskurzija V Toskano

Alojz Slemenšek Foto: arhiv Društva vinogradnikov Šmartno ob Paki

V začetku junija smo se vinogradnice in vinogradniki Društva vinogradnikov Šmartno ob Paki podali na nekajdnevno strokovno ekskurzijo. Tokrat nas je pot vodila v Toskano okušat toskanska avtohtona vina.

Poleg vinogradništva nas je tokrat zanimalo tudi evropsko prvenstvo v nogometu vinskih reprezentanc, v kateri igrata tudi dva naša vinogradnika **Anže Podgoršek** in **Primož Kugler**, ki pa je to prvenstvo zaradi poškodbe izpustil. Želeli smo si ogledati kakšno tekmo, a smo imeli srečo, da smo si ogledali kar finalno, na kateri so naši premagali Italijo in spet postali evropski prvaki.

Obiskali smo štiri kleti, kjer so nam pripravili odlične degustacije in okušali smo čudovita avtohtona vina tega območja. Spoznali smo način pridelave v vinogradu in predelave v kleti ter izvedeli veliko novega. Obiskali smo tudi nekaj čudovitih mest tega območja, najbolj znano San Gimignano in manj znane Certaldo, Volterra, Cecini, Bolgheri in Castagneto Carducci. Spoznali smo čudovite ljudi, odlične vinogradnike in zelo kvalitetna vina. Strokovna ekskurzija je v celoti uspela in upamo, da bo še več takšnih.

PORTRET

Ko se prižge zelena luč, vstopi v svoj svet

Hana Bizjak Foto: Mitja Glasenčnik, osebni arhiv

33-letni Mitja Glasenčnik je rally dolga leta spremljal le ob progi. Vsako leto je obiskal dirko v Skornem in si govoril, da bo nekoč tudi sam sedel za volan dirkalnika. Želja se mu je uresničila leta 2022, ko je aprila v Vipavi odpeljal svojo prvo rally preizkušnjo.

Danes tekmuje v najmočnejšem tekmovalnem razredu z dirkalnikom Hyundai i20. Skupaj s sovoznikom **Matejem Pistotnikom** pa tvorita uigrano in uspešno ekipo.

Ko ugasnejo luči, ostane le še cesta

Mitja pravi, da je najlepši del vsake dirke trenutek na štartu. »Ko se prižge zelena luč, preprosto potoneš v svoj svet. Osredotočen si le na cesto pred sabo in na to, da vsak ovinek odpelješ čim boljše,« opisuje občutke.

Priznava, da je nekaj strahu vedno prisotnega. »Če ga ni, potem verjetno ne pelješ dovolj hitro,« pove. Poseben izziv predstavljajo tudi trenutki, ko gre med dirko kaj narobe ali ko imaš občutek, da si odpeljal odlično, na koncu pa štoparica pokaže drugačno sliko.

Najlepši občutki na domačem rallyju

Čeprav letošnja sezona rezultatov ni prinesla povsem po pričakovanjih, Mitja ostaja optimističen. Prepričan je, da je vedno mogoče narediti korak naprej in izboljšati vožnjo.

Najbolj mu bo v spominu ostal letošnji domači rally v Velenju, kjer sta s sovoznikom kljub nekaj manjšim napakam odpeljala odlično dirko in osvojila 3. mesto. Prav velenjski rally je njegov najljubši, z veseljem pa nastopa tudi na dirkah v Žalcu, Železnikih ter na rallyjih Rebenland v Avstriji in Kumrovec na Hrvaškem.

Ob koncu poudarja, da mu veliko pomeni podpora domačih navijačev. Tudi letos so ga številni prišli spodbujati ob progo, za kar se jim iskreno zahvaljuje. Njihova podpora mu daje dodatno motivacijo, da z enakim zagonom nadaljuje svojo športno pot.

Poletje še ni reklo zadnje besede – prihaja Poznopoletni festival!

Andreja Urnaut, Mladinski center Šmartno ob Paki Foto: arhiv MC Šmartno ob Paki

Poletje v Mladinskem centru Šmartno ob Paki tudi letos ni bilo namenjeno le čakanju na september. Bilo je ustvarjalno, igrivo, glasno, radovedno in predvsem prepleteno z druženjem. In čeprav se počitnice počasi iztekajo, poletna zgodba pri nas še zdaleč ni končana. Pravzaprav bo zdaj dobila svoj vrhunec!

Počitniški živžav: Ustvarjanje plovila

Veliko poletnih radosti smo namenili najmlajšim. Ljudska univerza Velenje je v Mladinskem centru izvedla brezplačne počitniške aktivnosti, ki so potekale od 29. junija do 3. julija. Otroci so tudi tokrat počitniške dni preživljali v ustvarjalnem, sproščenem in igrivem vzdušju, polnem novih doživetij in poletne brezskrbnosti.

Med 6. in 10. julijem je nas in naše prostore ponovno povsem okupiral tradicionalni **Počitniški ŽIVŽAV**. Vsak dan je veliko število otrok skozi igro, ustvarjanje in raziskovanje splevalo nova prijateljstva. In kaj vse smo počeli? Ustvarjali smo z Damjano iz Ljudske univerze Velenje, pokukali v svet tabornišтва z Rodom Hudi potok, po poti škrate Martina iskali skriti zaklad, spoznavali delo gasilcev PGD Šmartno ob Paki, izdelovali plovila in jih preizkusili na vodi. Seveda ni manjkalo niti smeha, sprostitve in sladoleda za najslajši zaključek naših nepozabnih druženj.

Za vsem tem stojijo ljudje. Veliko ljudi. Zato gre iskrena zahvala vsem društvom, organizacijam, posameznikom in sodelavcem, ki so s svojim časom, znanjem, idejami in dobro voljo pomagali

11. septembra 2026 v Šmartno prihaja skupina Kingston

soustvarjati letošnje poletje. Prav zaradi vas so bili naši počitniški dopoldnevi tako pisani in živi.

In potem pride pozno poletje!

Ko se počitniška brezskrbnost počasi umika septembrskemu ritmu, pa v Mladinskem centru prižigamo luči našega **Poznopoletnega festivala**. Letošnji bo še posebej poseben, saj se v njem prepletajo glasba, gledališče, humor, domača ustvarjalnost, prijateljstva in seveda – dobra volja.

Festival odpira **Gledališče pod kozolcem** s predstavo *Kurbe*, ki bo v četrtek, 3. septembra, ob 19.30 v Kulturnem domu Šmartno ob Paki. Predstava prihaja na oder ob kar dveh lepih jubilejih – 50-letnici Gledališča pod kozolcem in 120-letnici Kulturnega društva Šmartno ob Paki. Legendarna »baletna skupina« se po štiridesetih letih vrača na domači oder, tokrat v režiji **Lare Podgoršek**. Zasedba bo tokrat obogatena z izkušenimi obrazi **Alenke Podgoršek, Mije Žerjav in Franca Fužirja**, ki so zgodbo pisali pred 40. leti; tem pa se bodo pridružili še člani Mladinske gledališke skupine Gledališča pod kozolcem **Ema Holešek, Eva Savina Potočnik, Cilia Jordan, Nina Kumar, Lara Podgoršek, Urban Šenica, Amra Huremović in Luka Obal**, pa tudi **Marko Podgoršek** ter mnogi drugi. Predstava obljublja precej preobratov, vprašanj in seveda poskrbi za sprostitve v četrtkovem večeru.

Počitniški živžav: Dan s taborniki

Že v naslednjem tednu, v **petek, 11. septembra**, pa bo pod prireditvenim šotorom ob Mladinskem centru tudi zares zadišalo po festivalu. Od 18. ure dalje bodo v organizaciji Turističnega društva zaživel **Vaške igre**, poznopoletna tržnica, zabavne igre in koštiljada, ob 20. uri pa na oder prihajajo **Kingston**! Če ob njihovih hitih ne boste mogli sedeti pri miru, vas popolnoma razumemo. Petje, ples in dobra volja so namreč del uradnega festivalskega načrta. Dogodek je brezplačen.

Petek, 18. septembra, bo pripadal glasbi in domači energiji. Preprosto črni so pred petimi leti, na odru Poznopoletnega

Počitniški živžav: Dan z gasilci

festivala, praznovali njihovo 10. obletnico. Ker so jim tisti večer, družba in vsi dobri občutki ostali v res lepem spominu, so si rekli: »Kaj pa, če bi za petnajstico vse skupaj ponovili?« Pridite, če jih že poznate. Pa tudi, če še ne. Zaigrali bodo pesmi z njihovega albuma Zgodbe, zraven pa bodo prvič ali skoraj prvič v svet poslali tudi kakšno čisto novo pesem.

Za lušno »ogrevanje« bodo poskrbeli Kazai – mlada zasedba iz Celja, ki na oder in do slehernega obiskovalca, pripelje energično razigranost.

Pop-rock, džez, soul, ščepec punka, veliko energije in večer, ki bo – verjamemo – precej hitro izgubil oznako »miren petkov večer«. Tudi ta koncert je za obiskovalce brezplačen.

Za zaključek letošnjega Poznopoletnega festivala pa še eden tistih večerov, ki jih je najlepše doživeti skupaj. **V nedeljo, 20. septembra, ob 19. uri**, se bodo pod šotorom srečali domača zborovska tradicija in odlični vokali. **Moški pevski zbor Franc Klančnik Šmartno ob Paki** bo nastopil skupaj s **Kvatropirci**, večer pa bo povezoval **Franci Podbrežnik Solčavski**. Koncert

bo še en korak na poti zbora proti njegovi 70-letnici, ki jo bodo praznovali leta 2028.

Štirje dogodki, štiri različne zgodbe, ena skupna želja – da se srečamo. Da si vzamemo čas drug za drugega. Da vsaj malo odložimo vsakdan, se nasmejemo, zapojemo, zaplešemo, prisluhnemo in preprosto uživamo v tem, kar lahko doživimo skupaj.

Poznopoletni festival je namreč prav to. Naš oder, naša glasba, naše zgodbe – in predvsem naši ljudje. Zato pridite. S prijatelji, družino, sosedi, znanci ali kar sami – saj boste tam hitro našli koga, s komer boste lahko delili kakšen nasmeh.

Poletje še ni reklo zadnje besede. Mi pa že pripravljamo mikrofone. In oder. In šotor. Vi samo pridite.

Počitniški živžav: Iskanje zaklada škrate Martina

Fotografski natečaj »Drugačno poletje«

Poletje smo tudi letos lovili skozi različne objektivne. V sklopu fotografskega natečaja »**Drugačno poletje**« smo prejeli kar nekaj izjemno zanimivih, raznolikih in domiselnih fotografij, ki so poletje pokazale vsaka na svoj in prav poseben način. Komisija je po pregledu vseh prispelih fotografij odločila, da **glavno nagrado – izposojajo e-kolesa za vikend – prejme Metka Šprahman.**

Tudi vsi ostali sodelujoči bodo za svoj ustvarjalni prispevek prejeli praktične nagrade. **Nagrade lahko prevzamejo v Mladinskem centru Šmartno ob Paki v času njegovega obratovanja.** Hvala vsem, ki ste z nami delili svoje »drugačno poletje« – skozi vaše fotografije je bilo še nekoliko bolj pisano, razigrano in zanimivo.

»Gore gledajo mene, jaz pa njih. Za zdaj je neodločeno.« (Foto: M. Šprahman)

Poletne vragolije v vrtcu Bambi

Urška Trotovšek Foto: arhiv vrtca Bambi

Poletje v vrtcu Bambi je tudi letos minilo v znamenju igre, ustvarjalnosti, raziskovanja in druženja. Čeprav nam je letošnje poletje postreglo z zares visokimi temperaturami, vročina ni pokvarila dobre volje in otroškega veselja.

Ker je bilo zunaj marsikdaj prevroče za daljše aktivnosti, smo si poletne dni popestrili z različnimi **vodnimi igrami**, ki so med otroki pozele veliko navdušenja. Vsaj za nekaj časa smo se osvežili in si pričarali pravo poletno vzdušje. Poletne motive smo prenesli tudi v ustvarjalne delavnice. Izpod otroških rok so nastajali čolnički, kapitanove kape in drugi izdelki, povezani z morjem, počitnicami in poletnimi dogodivščinami.

Pomemben del našega poletja je bil tudi **projekt RE:SAŠA**, v okviru katerega smo nadaljevali z razvijanjem trajnostnih kompetenc. Otroci so opazovali rast rastlin, ki smo jih posadili, in spremljali njihove spremembe. Ob tem so spoznali, da za rast rastline potrebujejo tudi dovolj vode. Zato smo zanje skrbeli in jih pridno zalivali. Skozi čisto vsakodnevno opravilo so otroci spoznavali pomen vode, skrb za naravo in odgovoren odnos do okolja.

Poletni čas je prinesel tudi nekoliko drugačno organizacijo dela. Ker je bilo otrok manj, so bile skupine združene, kar je ustvarilo še več priložnosti za medsebojno druženje. Otroci so spoznavali nove prijatelje, se učili sodelovanja, dogovarjanja, medsebojne pomoči in sprejemanja različnosti. Na ta način so krepili svoje **socialne veščine** ter pridobivali dragocene izkušnje za vsakdanje življenje. Čeprav je bilo poletje vroče, je bilo v vrtcu Bambi vse prej kot dolgočasno. Otroci so skozi igro, raziskovanje in ustvarjanje pridobivali nova znanja, predvsem pa ustvarjali

spomine na prijetne poletne dni.

In kaj prinaša jesen?

Po poletnem oddihu nas čakajo novi začetki in nove dogodivščine. Najmlajši bodo prvič prestopili prag vrtca in zakorakali v novo obdobje, polno spoznavanja, igre in novih prijateljstev. Nekoliko starejše in že bolj samostojne otroke pa čaka prav posebna dogodivščina – **tradicionalno tridnevno letovanje v Kampu Menina**. Tudi v novem šolskem letu bo v vrtcu Bambi zagotovo veliko priložnosti za raziskovanje, ustvarjanje, učenje in zabavo. Čaka nas še veliko novega – in že komaj čakamo, da skupaj odkrijemo, kaj vse nam bo prinesla jesen!

Z radovednostjo, toplino in zaupanjem v novo šolsko leto

Dominika Podgoršek Foto: arhiv vrtca Sonček

Poletni dnevi so hitro minili in pred nami je nov začetek – novo vrtčevsko leto, polno pričakovanj, novih doživetij, spoznanj in priložnosti za rast. Vrtčevski prostori se bodo ponovno napolnili z otroškim smehom, radovednimi pogledi in živahnim utripom.

Strokovni delavci in vsi zaposleni v vrtcu se veselimo ponovnega snidenja z otroki in starši ter prihoda novih otrok in njihovih družin. Za nekatere bo začetek vrtčevskega leta pomenil vrnitev v znano okolje in ponovno srečanje s prijatelji, za druge pa bo to povsem nova izkušnja. Vrtčevsko obdobje je pomemben del otrokovega odrasčanja. Otroci se skozi igro, raziskovanje in

druženje učijo samostojnosti, sodelovanja in spoštovanja. Tudi v novem vrtčevskem letu bomo zato posebno pozornost namenjali spodbujanju otroške radovednosti in ustvarjalnosti. Naš cilj je ustvarjati okolje, v katerem se bo vsak otrok počutil varnega in sprejetega ter bo ob tem pridobival nova znanja in izkušnje.

Za uspešen začetek novega vrtčevskega leta je pomembno tudi dobro sodelovanje s starši. Odprt pogovor, medsebojno zaupanje in spoštovanje so temelj kakovostnega sodelovanja, katerega skupni cilj je dobro počutje in celostni razvoj otroka. Prav starši in strokovni delavci smo tisti, ki lahko s skupnimi močmi otrokom pomagamo pri premagovanju začetnih stisk in navajanju na nov prostor in osebe v njem.

Vsem otrokom želimo, da bi v vrtcu ustvarili lepe spomine in navezali nova prijateljstva. Staršem želimo čim več zaupanja v naše delo in prijetnih skupnih trenutkov. Strokovnim delavcem in vsem zaposlenim pa veliko ustvarjalnosti, energije in dobrega počutja v novem šolskem letu.

Naj bo novo vrtčevsko leto uspešno, prijazno in polno otroške radosti in smeha.

Vikingi v Ribnem – letno taborjenje 2026

Vida Ramšak Foto: Manca Povše

Tudi letos smo se taborniki štirih rodov – Rod Hudi potok Šmartno ob Paki, Rod Lilijski grič Pesje, Rod Mrzli studenec Mislinja in Rod Topli vrec Topolšica – zbrali v Kajuhovem taboru v Ribnem pri Bledu, kjer je med 28. julijem in 5. avgustom potekalo tradicionalno letno taborjenje. Tokrat smo se podali v svet pogumnih Vikingov.

Starejši taborniki (GG-ji) so se že na začetku tabora podali na bivačanje – taborjenje izven glavnega tabora, kjer so si sami pripravljali obroke na ognju. Med bivačkom so se odpravili tudi

na izlet na Bled, kjer so se zasluženo ohladili. Medtem ko so GG-ji bivakirali, so mlajši taborniki (MČ-ji) v glavnem taboru spoznavali vikinške običaje, izdelovali vodove zastavice in si izmislili himne. Odpravili so se tudi na kopanje na Šobec.

V naslednjih dneh smo se ponovno združili vsi taborniki. Skupaj smo ustvarjali vikinške ščite in brade, se igrali strateške igre, uživali v vodnih igrah ter večernem programu, pripravljali namaze iz sveže nabranih zelišč in si ogledali tekmo »scoutballa«. Vikinška tematika je bila prepletena z vsakodnevnimi taborniškimi aktivnostmi, ki so učile sodelovanja, spoštovanja narave in vztrajnosti. Med izmeno smo se vsi odpravili tudi na dnevni izlet v Bohinj, kjer smo se po napornih dneh osvežili v jezeru.

Takoj po koncu glavnega tabora je sledila že tradicionalna Medgeneracijska izmena, kjer se zberemo taborniki vseh generacij. Ta izmena je dragocen čas, ko se povežejo izkušnje starejših in energija mlajših, ter se taborniški duh ohranja še dlje. Domov smo se vrnili utrujeni, a bogatejši za nepozabne spomine in nova prijateljstva.

NAPOVEDNIK DOGODKOV

MoPZ FRANC KLANČNIK
KONCERT

20.9.2026
19.00
MLADINSKI CENTER
ŠMARTNO OB PAKI

GOSTJE VEČERA
KVATROPIRCI

PREDPRODAJA VSTOPNIC: 17 €
NA DAN DOGODKA: 20 €
Na voljo na mcsmartnoobpaki.si

VABLJENI NA KONCERT

MoPZ Franc Klančnik vas v sklopu
Poznopoletnega festivala vabi na koncert
20. 9. 2026 ob 19. uri pred Mladinski center
Šmartno ob Paki.

Gost večera bo tokrat ena najbolj udarnih skupin
v Sloveniji, Kvatropirci.

Verjamemo, da bomo skupaj z vami preživeli
prečudovit večer, nabit s čustvi in energijo... Ja,
tokrat se želimo približati z izborom pesmi in
povabljenimi gosti vam, drago občinstvo.

Hvala za podporo in se vidimo!

Člani zbora MoPZ Franc Klančnik

p.s. vstopnice so že na voljo v MC Šmartno ob
Paki

BREZPLAČNA IZPOSOJA E-KOLES

**ZA AKTIVNO, SAMOSTOJNO
IN TRAJNOSTNO MOBILNOST!**

Brezplačna izposoja
e-koles
za upokojence
s stalnim naslovom
v občini Šmartno ob Paki.

KOMU JE NAMENJENO?
Upokojencem s stalnim
naslovom v občini
Šmartno ob Paki.

KAKO IZPOSODITE KOLO?
Izposoja koles poteka
v Mladinskem centru
Šmartno ob Paki.

ZAKAJ E-KOLO?
Ker omogoča lažje in udobnejše
premagovanje razdalj ter spodbuja
gibanje, samostojnost in druženje.

**PRIDITE,
PREIZKUSITE
in ostanite
mobilni!**

**IZPOSOJA MOGOČA
OD 1. 9. DALJE!**

V SKLOPU EVROPSKEGA
TEDNA MOBILNOSTI

OBČINA
ŠMARTNO
OB PAKI

MC
ŠOP

VAŠKE IGRE

ŠMARTNO OB PAKI

V sklopu Poznopoletnega festivala

**Petek, 11. september 2026
OB 18.00**

Mladinski center Šmartno ob Paki

ZABAVA ŠPORT DRUŽENJE

Več informacij: 031 713 763 (Boža)

TURISTIČNO DRUŠTVO
ŠMARTNO OB PAKI

MLADINSKI CENTER
ŠMARTNO OB PAKI

VABILO NA SREČANJE STAREJŠIH OBČANK IN OBČANOV

Spoštovane občanke in občani, stari 70 let in več!

Tudi letos bomo za vas pripravili druženje pod šotorom pri Mladinskem centru Šmartno ob Paki.

Letošnje srečanje starejših bo v četrtek, 10. septembra, ob 13. uri.

Zaradi predpisov o varovanju osebnih podatkov pisnih vabil na domače naslove ne boste prejeli, zato vas vse, ki to berete, prijazno prosimo, da na srečanje opozorite in povabite vse, stare 70 let ali več, ki jih poznate. Na srečanju starejših občank in občanov so dobrodošli tudi vsi, ki še niso stari 70 let, a bodo 70. rojstni dan praznovali pred koncem letošnjega leta.

Da bo na druženju ob kulturno-zabavnem programu tudi ravno prav hrane in pijače, vas vljudno prosimo, da **udeležbo potrdite najkasneje do vključno petka, 4. septembra.**

Udeležbo lahko potrdite:

- osebno v sprejemni pisarni Občinske uprave Šmartno ob Paki,
- po elektronski pošti na obcina@smartnoobpaki.si,
- po telefonu na 03 898 49 50.

Veselim se snidenja z vami, vam želimo vse dobro in vas lepo pozdravljamo!

Krajevna organizacija Rdečega križa Šmartno ob Paki
Krajevna organizacija Rdečega križa Gorenje
Društvo upokojencev Šmartno ob Paki
Občina Šmartno ob Paki

KOLESARSKI IZLET

ZA VSE OBČANE IN OBČANKE
ŠMARTNEGA OB PAKI

"Na obisk k sosedom"

**SOBOTA, 19.9.2026, 8.00
PRED MC ŠMARTNO OB PAKI**

TRASA
Podvin – Polzela (grad Komenda – voden ogled, malica iz lastnega nahrbtnika) – Poljče – Kamenče – Spodnje Gorče (grad Žovnek – voden ogled in degustacija) – Rakovlje – Braslovče – Male Braslovče – Letuš (ob Savinji) – Šmartno ob Paki.

OPREMA
tehnično brezhibno kolo, zaščitna čelada (obvezno), bidon z vodo, malica iz nahrbtnika.

STROŠKI
Stroške vodenih ogledov na obeh gradovih in stroške degustacije na gradu Žovnek krije Turistično društvo Šmartno ob Paki

PRIJAVE IN INFO.:

Boža Polak
031 713 763
polak.boza@gmail.com

TURISTIČNO DRUŠTVO
ŠMARTNO OB PAKI

Kolesarjenje bo potekalo ob normalnem cestnem prometu. Vsak udeleženec skrbi za lastno varnost in varnost ostalih udeležencev ob upoštevanju cestno prometnih predpisov. Izlet je primeren tudi za otroke nad 10 let starosti - OBVEZNO ob spremstvu staršev. Vozite na lastno odgovornost.

Mladinsko gledališče pod kozolcem – mladi ustvarjamo na odru

Cilia Jordan Foto: Neža Centrih

Smo Mladinska skupina Gledališča pod kozolcem, sekcija Kulturnega društva pod kozolcem. Nekateri ste si ogledali že katero od naših predstav, tokrat pa vam želim naše delovanje nekoliko približati in predstaviti tudi našo zadnjo predstavo.

Naša skupina se je prvič zbrala leta 2021, ko smo za režijo naše prve predstave *Smo al' nismo* prosile igralca in režiserja **Jožeta Krajnca**. Zasedba se je skozi leta spreminjala, vedno pa smo vesele novih članov, ki jih pritegne gledališče. Po uspešni prvi predstavi smo se odločile, da poskusimo režirati tudi same. Nastali sta predstavi *Biti ali ne biti: Če bi Hamlet bil Hamlija* in *Bo al' ne bo*, obe pod režijo naše članice **Lare Podgoršek**. Predstavile smo ju tudi na Poznoipoletnem festivalu, kasneje pa smo zaigrale še *Plešasto pevko* pod režijo **Nine Kumer**.

Ker Lara trenutno študira na Irskem, je bilo usklajevanje vaj precej zahtevno. Za novo sezono se je zato obrnila na naju z **Emo Holešek** z željo, da bi v skupino pritegnili nove, mlajše člane – učence OŠ bratov Letonja. Tako sva se prvič preizkusili tudi v vlogi režiserk. Izbrali smo dramsko besedilo Leopolda Suhodočana *Narobe stvari v mestu Petpedi*, ki smo ga nekoliko prilagodili številu nastopajočih. Predstava je poleg igranja vključevala tudi petje in ples, zato je bila za mlade igralce odlična priložnost za spoznavanje različnih področij gledališkega ustvarjanja. Ema je pripravila tudi glasbene podlage, sama pa sem izdelala sceno. Delo z novimi člani je bilo za vse nas velik izziv. Učili smo se dikcije, glasnosti, sproščenosti na odru, izražanja čustev, obrazne mimike in še marsičesa. Pri zaključnih vajah sta se nam pridružila tudi Lara, ki je prevzela eno od vlog, in naš nekdanji član **Žiga Matjaž**. S skupnimi močmi smo predstavo pripeljali do premiere.

Odziv je bil odličen. Prejeli smo močan aplavz in spodbudne komentarje, predvsem pa smo bili ponosni na naše najmlajše člane, ki so se kljub začetni negotovosti odlično znašli na odru. Ponosni sva bili tudi midve, saj je bila to najina prva režijska izkušnja. Pri tem so nam pomagali medsebojno zaupanje, dobra ekipa in seveda Lara. Za vse, ki ste predstavo zamudili ali bi si jo želeli ogledati še enkrat, imamo dobro novico – pripravljamo ponovitev. Lara pa že pripravlja tudi besedilo za

našo novo predstavo, o kateri vam bomo več povedali kdaj drugič. Ob predstavi smo še posebej začutili, kako pomembno je povezovanje mladih, kulturnih ustvarjalcev in lokalnega okolja. Veseli smo vsakega obiskovalca in vsake podpore, saj nam daje občutek, da je naše delo opaženo in cenjeno. Želimo si, da bi se naši kulturni dogodki v prihodnje še bolj povezovali, tako z osnovno šolo kot z društvi v našem kraju, ter tako skupaj ustvarjali priložnosti za mlade.

Nova gledališka sezona je že v polnem teku. 3. septembra 2026 vam bomo v sklopu Poznoipoletnega festivala v Kulturnem domu Šmartno ob Paki ob 19.30 predstavili našo novo-staro igro *Kurbe*, ki bo morda prinesla tudi kakšno presenečenje. Več vam za zdaj ne smemo izdati. Za obletnico kraja in Kulturnega društva pod kozolcem pripravljamo še veliko zanimivega, zato spremljajte glasilo ŠOP in naša družbena omrežja. Se vidimo na predstavi!

Štev. 1. Avsto-Ogrska monarhija 1918. Tečaj 1.

Gledališče pod kozolcem predstavlja:

KURBE

Feda Šehović, priredba Bogomir Veras režija Lara Podgoršek

KJE? KDAJ?

Kulturni dom Šmartno ob Paki 3. 9. 2026 ob 19:30

Lara je bila... (text too small to read)

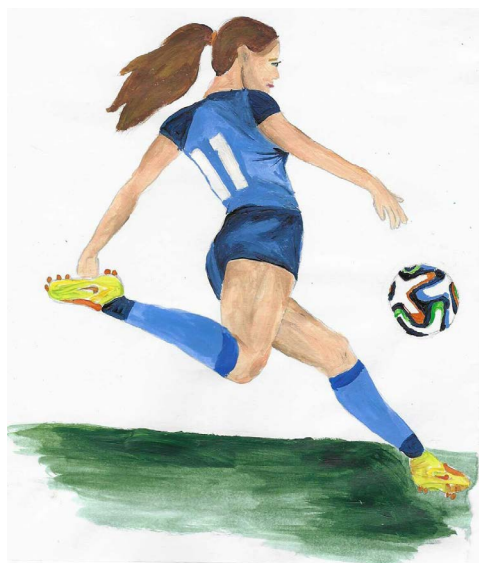
ŠOP 50 LET

KULturno društvo Šmartno ob Paki

Zgodba, ki še ni končana

Benjamin Babič Ilustracije: Zala Podgoršek

Odločil sem se, da se v svoji pripovedi ne bom osredotočil na preteklost in na ljudi, ki so tlakovali naše poti. Seveda se zavedam njihove vrednosti, ampak tako jaz kot moji vrstniki živimo danes in zremo v jutrišnji dan. Zato bo moja pripoved o nekom, ki nam mladim daje upanje, da se s trdim delom, voljo in potrpežljivostjo da veliko doseči; včasih tudi tisto, kar se na začetku zdi nemogoče.

V našem kraju, Šmartnem ob Paki, imamo Mladinski center, kjer se med vsakimi šolskimi počitnicami nekaj dogaja. Tako smo se med zimskimi počitnicami z bratom peš odpravili na športne delavnice. Bil je prelep zasnežen dan, zato smo šli kar peš po novi kolesarki poti ter potem po kolovozu med njivami in travniki. Za hrbtom so nam celo pot mahale bele Golte, na naši levi nas je spremljala reka Paka, na desni so z nami poskakovale Slatine in pred nami je bila ves čas vidna z belo kapo pokrita Gora Oljka, na kateri stoji cerkev svetega Križa s svojima značilnima zvonikoma, katerih zven vsako uro celi dolini sporoča, koliko je ura.

Ko smo prišli v Šmartno ob Paki, nas je pozdravila prelepa cerkev svetega Martina. Tam smo se ustavili in ker je bila ravno maša, smo v cerkvi zapeli nekaj klasičnih božičnih pesmi. Ob prihodu iz cerkve, nam je zastal dih ob čudovitih vonjavah iz kombija pekarnice Miš Maš, zato smo se bili primorani ustaviti pri njem. Kupili smo si vsak svoj marmeladni krof in zadovoljni šli naprej. Ob prihodu v Mladinski center smo presenečeni obstali, ko smo videli, kdo bo naša animatorka.

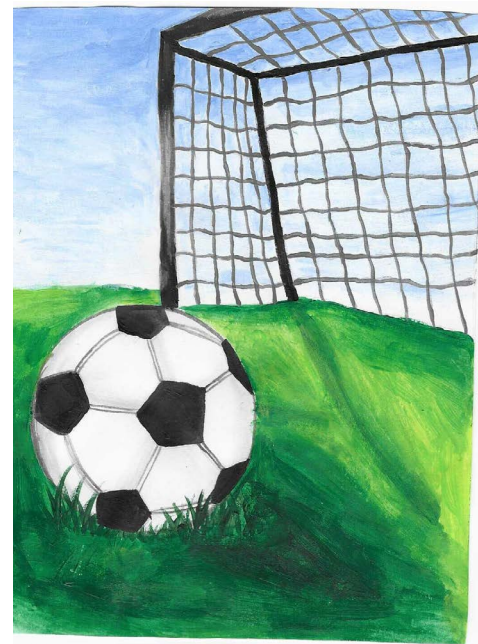
Ta oseba je rojena Šmarčanka in je Osnovno šolo bratov Letonja, ki je letošnje leto praznovala 190 let, obiskovala že pred mojim rojstvom. Živela je čisto zraven šole; ločeval ju je le nogometni stadion. Verjetno jo je ravno to privedlo do tega, kar je danes. Zagotovo je tudi njen oče, dolgoletni slovenski nogometni trener in selektor, veliko primogel pri izbiri njene življenjske poti. Na začetku se je v igri merila samo s starejšim bratom, nato pa kot edino dekle trenirala na fantovskih nogometnih treningih mlajših selekcij. To je ni nikoli motilo, saj se je lahko kosala s fanti, od katerih se je ogromno naučila.

Pri 15 letih je že napovedala, da bo igrala v Bundesligi. In res je pri 16 letih podpisala pogodbo z nemškim klubom Turbine Postdam, v katerem je igrala do leta 2020, nato pa se je preselila v Frankfurt, kjer igrala pet let. V Nemčiji je veliko dosegla. Recimo to, da je postala ena najboljših strelk v Bundesligi. Odločitev, da prestopi v klub Utah Royals, je bila težka, vendar pa ima v ZDA boljše možnosti ter pogoje za nadaljevanje svoje kariere. Njen prestop se uvršča med 10 najdražjih prestopov v svetovnem ženskem nogometu. Kljub vsemu temu pa ostaja zvesta Šmarčanka, ki ji slava ni stopila v glavo. Zelo je povezana s svojo družino, rada se vrača v svoj rodni kraj, kjer si lahko v miru odpočije.

Ko smo se umirili od presenečenja, smo se najprej skupaj ogreli, nato pa nam je pokazala nekaj trikov z žogo. Seveda smo vsi, tako mi, fantje, kot dekleta navdušeno ponavljali za njo. Za zaključek smo odigrali še nogometno tekmo. Zmagala je seveda njena ekipa, v kateri so bila vsa dekleta, ki so bila na športnih delavnicah.

Na koncu je ostalo še nekaj časa in naša animatorka si je z veseljem vzela čas za pogovor z nami. Vprašali smo jo, kaj si njen oče misli o njeni selitvi v ZDA. Odgovorila nam je, da na začetku ni izgledal navdušen. Tudi sama ni tako enostavno sprejela svoje odločitve. Verjetno ji res ni bilo lahko, saj je v Frankfurtu preživela pet lepih let. V tem času si je tam našla veliko prijateljev. Kljub vsem pomislekom pa se je vseeno odločno odpravila v Ameriko, kjer so jo lepo sprejeli. Povedala nam je, da je vzdušje na tekmah neverjetno. Gledalci so zelo glasni in veliko jih je oblečenih v drese. Zelo ji je všeč, da tako podpirajo ženski nogomet. Vprašali smo jo tudi, če so nogometašice kaj ljubosumne na moške nogometne igralce. Odgovorila nam je, da niso ravno ljubosumne, ampak si mogoče želijo, da bi jim bilo lažje. Pot nogometašic je namreč dosti težja kot pot nogometašev in to se tako njej kot ostalim ne zdi to najbolj pošteno.

Povedala nam je tudi, da ima na našo šolo lepe spomine in zanimivo se nam je zdelo, da je bila ravno naša učiteljica slovenščine, ki tudi sama obožuje nogomet, njena razredničarka in da imata še sedaj stike.

Naša animatorka je po pogovoru v mojih očeh postala še večja, saj je kljub oviram na poti odšla naprej in se borila za to, kar je danes. Nisem si mislil, da je tako preprosta in da se je z njo tako super pogovarjati. Njena pot se je komaj začela in niti predstavljati si ne morem, kaj vse bo še dosegla z vso voljo in odločnostjo, ki jo nosi v sebi. Verjetno je v tem športu

vsak naslednji korak vse daljši in težji. Ta pot ni namenjena vsem, temveč samo najmočnejšim in najvztrajnejšim. V našo animatorko zares verjamem, saj je v mojih očeh postala simbol moči, vztrajnosti, poštenosti, upanja in verovanja vase.

O vsem tem smo se z bratoma pogovarjali, ko smo odhajali z delavnic proti domu; kakšen vtis je naredila naša animatorka na nas. Takoj ko smo prišli domov, smo se zapodili ven, izkopali žogo iz snega ter

odšli vaditi trike ter vrste preigravanj, ki nam jih je pokazala Lara Prašnikar.

Ko sem stal v голу in čakal, da brat brčne žogo proti meni, sem se zamislil in si čisto potihoma zaželel, da bi tudi jaz imel takšno moč in voljo kot Lara, da bi dosegel cilje, ki si jih bom zastavil.

Benjamin Babič je aprila prejel 1. nagrado za najboljše literarno besedilo z naslovom *Zgodba, ki še ni končana na literarnem*

natečaju, ki je potekal pod okriljem Slovenske matice. Njegova mentorica je **Mojca A. Juras, prof.**

Nenavaden pastirski doživljaj

Janja Grubelnik

Vsako jutro so se Franci, Minka in Neža posedli okoli velike kmečke mize. Oče, ki je tudi sedel z njimi je razmišljal, kaj vse je treba postoriti. Na kmetiji se vedno najde delo. Mama jim je postregla zajtrk, ki je bil vedno enak. Žganci in bela kava. A so slastno izpraznili vsak svojo glineno skodelico. Nato so se odpravili v šolo. Spotoma so se jim pridružili še sosedovi otroci. Miha, Micka in Ožbej. Kot četica so korakali po dolgi gozdni poti, se šalili in metali češarke vse do šole. Bili so res nerazdružljivi prijatelji, ki jih nič ne more skregati.

Pridno so se učili in pomagali doma na kmetiji. Predvsem so skupaj pasli, kadar ni bilo pouka. In, ker so bili veliko skupaj, so tudi kakšno ušpičili.

Tako je bilo tudi ta dan. Zbrali so ovce in jih odgnali na pašnik. Tam so se igrali in igrali..... Naenkrat ugotovijo, da ovčje črede ni. Hitro je bilo jasno, da jo je treba poiskati še pred temo. Domov vendar ne morejo brez njih. Ovce so srečno našli v bližnji grapi in jih odgnali domov.

Drugi dan spet hajdi ovce na pašo. Tokrat so bili bolj iznajdljivi. Ovna so privezali ob deblo zraven potoka. Vedeli so namreč, da ovce sledijo ovnu. In, ker oven ne bo mogel nikamor, ker bo privezan, bodo ovce ostale okoli njega. Zdaj so bili zadovoljni s svojo iznajdljivostjo, da bodo lahko tekali neobremenjeno po gozdu. In

tako so pozabili na ovce in čas.

Ob mraku so se odpravili po ovce, da jih ženejo domov. In groza! Kaj najdejo! Oven je visel obešen na vrvi in bingljal v potok. Najbrž mu je spodrsnilo, ko se je hotel osvoboditi. Bil je mrtev. Kaj pa zdaj? Doma bo huda ura, če povedo za obešenega ovna. Sploh, ker so krivi sami zaradi igre. Pa se je najstarejši Ožbej domislil rešitve. Franciju in Micki je naročil, naj se vtihotapila v domačo hišo. Vzameta nož in vrečo. Hitro sta se vrnila, da so skovali načrt. Minka in Neža sta stekli domov in pripeljali mali lesen voziček, ki sta ga na srečo praznega našli na domačem dvorišču. Ovna so zaklali in ga odrli. Razrezali so ga na kose in spravili v vrečo. Vrečo so naložili na voziček. Kožo so skrili v gozd, ker bodo doma rekli, da je volk

raztrgal ovna. Hitro so ga morali zaklati, da je meso ostalo užitno in ga bodo lahko pojedli.

Odvlekli so voziček z mesom domov in upali, da jim bodo starejši verjeli. Mora se dobro končati, saj so zelo, zelo garali za ta podvig, so si govorili. Doma so temu otroškemu pripetljaju verjeli. Celo pohvaljeni so bili za iznajdljivost in pogum. Za takšen pogum so dobili vsak svoj velik kos sveže pečenega kruha namazanega z zaseko. Vse se je srečno izteklo. Le dedek za pečjo se je rahlo nasmihal in pogladil svoje košate brke. Potrepljal je Ožbeja in Franceta po ramenu rekoč: »a volk pravita, da je bil!« Oddrsal je počasi v izbo in si mislil svoje.

ŠPORT

Lara Prašnikar znova v Nemčijo

Hana Bizjak Foto: Nogometni klub Wolfsburg

Lara Prašnikar se po enoletnem igranju v Združenih državah Amerike vrača v Nemčijo. Slovenska reprezentantka bo svojo uspešno nogometno pot nadaljevala pri VfL Wolfsburgu, enem najuspešnejših ženskih nogometnih klubov v Evropi.

Po odhodu iz nemškega Eintrachta Frankfurt je lani prestopila v ameriški Utah Royals FC in postala prva Slovenka z nastopom v ligi NWSL. Zdaj se vrača v okolje, ki ga dobro pozna, saj je v nemški Bundesligi pred odhodom v ZDA uspešno igrala kar devet sezon. V šmartnem z veseljem spremljamo njene uspehe in smo ponosni na njene dosežke. Ob novem poglavju kariere ji želimo veliko sreče, zdravja in uspehov v dresu Wolfsburga ter še veliko odličnih predstav na nogometnih igriščih.

Nove usmerjevalne table za varnejše planinske poti

Nejc Svetec Foto: Nejc Svetec

Ko se odpravimo v hribe, usmerjevalne table pogosto jemljemo kot nekaj samoumevnega. Šele ko jih ni ali niso ustrezno postavljene, se zavemo, kako pomembno vlogo imajo pri orientaciji pohodnikov. Za tem, da na razpotju brez težav najdemo pravo smer, pa se skriva veliko načrtovanja, usklajevanja in prostovoljnega dela markacistov.

V Planinskem društvu Šmartno ob Paki smo se letos lotili pomembnega projekta postavitve novih usmerjevalnih tabel na planinskih poteh, za katere skrbi Planinsko društvo Šmartno ob Paki. Projekt je del postopnega usklajevanja označenih planinskih poti s smernicami Planinske zveze Slovenije, ki na podlagi Zakona o planinskih poteh in skrbniške pogodbe od vseh skrbnikov planinskih poti zahteva ureditev usmerjevalnih tabel do leta 2028. Usmerjevalne table morajo biti nameščene na vseh planinskih izhodiščih ter na razpotjih oziroma križiščih planinskih poti. Njihov namen je pohodnikom omogočiti jasno orientacijo in jih usmeriti proti izbranemu cilju. Na mestih, kjer se križa več poti, je treba namestiti več tabel, da so vse smeri pregledno označene.

Na planinskih poteh, ki jih vzdržuje naše društvo, to sta Martinova pot in del Savinjske planinske poti, smo postavili usmerjevalne table na petih izhodiščih ter šestih razpotjih oziroma križiščih. Čeprav se na prvi pogled zdi, da gre za enostavno postavitve tabel, je bilo za uspešno izvedbo projekta potrebno opraviti veliko dela že pred pričetkom del.

Trije šmarški markacisti smo za realizacijo omenjenega projekta prispevali vsak približno 30 ur prostovoljnega dela. Najprej je bilo treba načrtovati lokacije za postavitve drogov in pridobiti soglasja lastnikov zemljišč. Sledila je priprava drogov, nabava potrebnega materiala ter organizacija več delovnih akcij, v katerih smo izvedli betoniranje drogov, montažo usmerjevalnih tabel ter druga spremljajoča dela.

Delovna akcija – betoniranje drogov usmerjevalnih tabel

Projekt je predstavljal tudi precejšen finančni zalogaj. Del stroškov je krilo Planinsko društvo Šmartno ob Paki iz lastnih sredstev, polovico stroškov izdelave usmerjevalnih tabel pa je sofinancirala Občina Šmartno ob Paki.

Nove usmerjevalne table niso le zakonska obveznost, temveč predvsem pomembna pridobitev za vse pohodnike na naših planinskih poteh, saj bodo prispevale k boljši orientaciji, večji varnosti, prijetnejši planinski izkušnji in nenazadnje urejenem videzu na poteh. Hkrati predstavljajo še en dokaz,

kako pomembno vlogo ima prostovoljno delo pri ohranjanju kakovostne planinske infrastrukture za sedanje in prihodnje generacije.

Nove usmerjevalne table, nameščene na parkirišču v Podgori

Poleg rdečih usmerjevalnih tabel je na vsakem drogu nameščena tudi bela informativna QR-tablica, ki je del enotnega sistema označevanja Planinske zveze Slovenije. Vsaka tablica vsebuje enolično identifikacijsko oznako lokacije in QR-kodo, s katero lahko pohodniki dostopajo do dodatnih informacij o izbranem mestu. S skeniranjem QR-kode se pohodniku odpre spletna stran zemljevida maPZS, na zemljevidu pa se pokaže točka stojišča, kjer se pohodnik v trenutku skeniranja nahaja. Takšne tablice so lahko v pomoč tudi ob morebitnih intervencijah, saj omogočajo hitrejšo in natančnejšo določitev lokacije.

Ob zaključku projekta se Planinsko društvo Šmartno ob Paki zahvaljuje Občini Šmartno ob Paki za sofinanciranje nabave usmerjevalnih tabel. Zahvala velja tudi vsem markacistom, ki so s svojim prostovoljnim delom, znanjem in predanostjo prispevali k uspešni izvedbi projekta. Ob tej priložnosti se zahvaljujemo tudi Bojanu Rotovniku iz Planinske zveze Slovenije za pripravo grafičnih podob usmerjevalnih tabel ter strokovno podporo.

QR tablica stojišča na drogu pod usmerjevalno tablo

Jaz lahko, ti pa ne!

Darja Arh Centrih Ilustracije: Nives Kraševac

Sredi ogromnega mesta, kjer se je vedno trlo ljudi in turistov, je bila mala ozka uličica, kamor človeška noga ni pogosto zašla. Tam namreč ni bilo nobenih znamenitosti, zanimivih trgovin ali kavarn, temveč le nekaj manjših, praznih stanovanj in stara, prav tako zapuščena trgovina. Ravno zaradi tega pa so v njej našle različne živali zavetišče – potepuški psi in mačke, miši, podgane in mestni golobi. Podgana **Polona** je v stari kleti živel že od rojstva. Njena starša sta nekoč presenetila najbolj hudobna mačkona ulice **Maks** in **Mačo**, njeni bratje in sestre pa so se po tem usodnem srečanju razbežali povsod po mestu, zato je Polona v domačem gnezdu ostala sama. Ni se družila s psi, z mački in mišmi, njen edini prijatelj je bil golob **Gregor**.

Ko je Polona taval po mestu in iskala hrano, je letel nad njo in ji pomagal iskati ostanke. Ko se je utrujena skozi ozko luknjico zatekla na varno v klet, je Gregor sedel na okensko polico majhnega okna brez šipe in ji delal družbo. Ko je padla noč, se je Polona zvila v toplem gnezdu, Gregor pa se je zatekel v nišo pod streho in tako sta se oba varno predala sladkim sanjam.

Polona je imela Gregorja rada, čeprav se je le-ta nadvse rad hvalil. Iz dneva v dan jo je neprestano opominjal, kaj vse zmore in zna, kako drugačen je od nje in koliko boljše mu gre v življenju. Podgana ga je prenašala le, ker ji je bilo z njim manj

dolgčas in ker je z njegovo pomočjo hitreje in varneje našla hrano. Niti pod razno ni hotela tudi sama naleteti na Maksa in Mačo, ki se ju je na smrt bala, saj ni hotela končati kot njena starša. Gregor je z zraka lažje videl, kod se hudobneža potikata, in jo je pravočasno opozoril, kadar se je morala skriti. Zaradi teh prednosti je veliko lažje prenašala njegovo večno hvalisanje. »Če se zaradi tega bolje počuti, pa naj gruli sebi v prid. Samo da se bom jaz lahko najedla in varno prišla domov,« si je mislila in se pretvarjala, da ga pozorno posluša, kar mu je bilo zelo všeč.

»Si videla, kako se mi danes v soncu sveti perje?« jo je vprašal, ko sta prečkala mestni park. »Moje perje je v treh različnih barvah in moj rep je čudovit. Kar hudo mi je, ko gledam tebe v tej tvoji dolgočasni sivini. In ta tvoj goli dolgi rep. Težko se primerja z lepoto mojega.«

»Morda res ni tako lep kot tvoj, a ga nujno potrebujem,« je mirno odvrnila Polona. »Pomaga mi pri teku, plezanju in gibanju po temi. Meni je všeč, ker je uporaben.«

»Če ti tako praviš,« je v odgovor zagrmel Gregor in nekaj časa tiho letel nad njo.

»Veš, tudi kljuna ne bi zamenjal za tiste tvoje čudne zobe,« se je oglašil nekoliko kasneje. »Velika sta in čudne barve. Poglej moj kljun, kako mi pristoji. Polepša mi že tako krasno obliko glave.«

»Si se spet ogledoval v oknu stare zapuščene trgovine?« ga je vprašala Polona.

»Sem,« je ponosno priznal. »Z veseljem pogledam svoje lepo grajeno telo, mogočni krili, svetleče se perje in kljun, moj največji ponos.«

»Še dobro, da steklo ne počí, ko se tako pogosto ogleduješ v njem,« se je pošalila Polona.

»Zakaj pa se ti ne ustaviš pred njim? Tako grda pa

spet nisi,« je predlagal golob.

»Res ti hvala za tale kompliment,« se je zasmejala podgana. »Zadovoljna sem s seboj. Rada sem, kakršna sem. Pred ogledalom pa žal nimam časa stati in se v njem ogledovati. Saj vendar veš, da tam blizu kraljujeta mački zverini.«

»Saj res, ti ne moreš razpreti kril in zbežati,« se je zamislil Gregor. »Ko bi vedela, kako lepo je jadrati nad mestom, se predati toku vetra in občudovati svet pod seboj. Ko bi vedela, kako lepa so polja in gozdovi, ki se razprostirajo nedaleč stran od mesta. Tam je tudi jezero, ki se v soncu pogosto lesketa kot biser. Uboga Polona, ti si obsojena na svoje štiri tačke in na tla tega mesta. Nikoli ti ne bo dano videti lepote z zraka. Tvoje življenje so kanali in smeti. Fuj in fej.«

»Gregor, ne skrbi zame,« ga je prekinila. »Tebi je všeč jadranje nad mestom, jaz pa se rada podim po mestni kanalizaciji, zapuščenih umazanih uličicah in nadvse rada brskam med smetmi. Ni mi hudega.«

»Ne razumem te,« je zamišljeno zagrmel

Gregor. »Siva, dolgočasna podgana si, tvoj rep je dolg in oguljen, hodiš po smrdljivih krajih, ne moreš leteti, ješ ostanke in spiš v

ni popustila. Bolj kot je vlekel, bolj se mu je zategnila okoli nožice.

»Kaj počneš?« ga je vprašala.

»Zaspala si in postalo mi je dolgčas, pa sem se šel malo ogledovat v zrcalo,« je prestrašen in nervozen odvrnil golob. »Nisem videl te vrvic in nekako se mi je ovila okrog noge. Ne morem se rešiti. Kaj naj storim? Mislim, da sem slišal Maksa in Mača.«

Ob teh dveh imenih je Polona imelo, da bi v istem trenutku zbežala nazaj v klet, ampak Gregorja ni mogla pustiti tam. Ker ni mogel leteti, bi z lahkoto postal mačja večerja. Tega ni smela dopustiti. Res je, da ji je Gregor včasih šel na živce, a ji je vedno tudi pomagal. Zato je stekla k njemu.

»Bodi pri miru!« je zavpila nanj, ker kar ni nehal prestopati na mestu in kriliti.

»Kako naj bom pri miru?« je s strahom v glasu zavpil nazaj. »Slišim ju, da prihajata. Še malo, pa me bosta pohrustala.«

»Bodi pri miru, da pregriznem vrv,« je odločno ukazala Polona.

gnezdu zapuščene kleti. Nikoli ne bi mogel biti na tvojem mestu.«

»Saj ti ne bo treba, Gregor. Ti si golob, prekrasen mestni golob, ki lahko jadraš pod milim nebom, kadar se ti zahoče. Ne skrbi zame, samo sprejmi, da sva drugačna. Ker zmoreva različne stvari, si lažje pomagava,« je v odgovor zacvilila Polona.

»No ja, ne vem, kako bi ti lahko pomagala meni,« je ošabno odvrnil Gregor in veselo zaprhumal s krili, da je lahkotno zajadral nad podgano.

Tistega dne je Polona dolgo taval po mestu, preden je našla dovolj hrane za par brezskrbnih dni. Ko se je vrnila na varno, se je zatekla v gnezdo in utonila v globok spanec, čeprav sonce nad mestom še ni zašlo. Nenadoma jo je nekaj prebudilo. Kaj je bilo to? Je slišala Gregorja? Na njeno grozo je sluh ni izdal. Res je slišala Gregorjevo gruljenje, iz katerega je na daleč zaznala strah.

»Na pomoč, na pomoč. Polona, kje si? Pomagaj mi!«

Polona je v hipu splezala iz kleti in se usmerila proti glasu. Kmalu je pred ogledalom stare zapuščene trgovine zagledala Gregorja, ki se je z nogo ujel v vrv in ni mogel vzleteti. Krilil je s krili, a vrv

Ampak Maks in Mačo sta se tokrat ušela. Polona ni imela namena končati v njunih krempljih. Postavila se je v obrambno držo in na vso moč zacvilila, s čimer je za dovolj časa zmedla mačkona in dala Gregorju priložnost, da odleti. Ko je bil golob izven dosega mačjih šap, pa je urno kot blisk izginila v luknjo v vratih, ki jo je na srečo opazila pred mačkonoma. Ta dva sta ostala praznih šap in žalostno gledala malo v zrak in malo proti luknji. »Morda pa to le ni vajin srečni dan,« je proti njima zacvilila Polona, ki je tokrat v klet prišla po čisto drugi poti – daljši, a varnejši.

»Polona, hvala, ker si me rešila. Lahko bi me pustila tam, pa me nisi,« jo je kmalu zatem nagovoril Gregor z okenske police.

»Gregor, le kako si sploh pomislil, da ti ne bi pomagala. Ti mi pomagaš ves čas. Moj edini prijatelj v tem mestu si,« je odvrnila Polona. »Za srečen razplet pa se zahvali moji dolgočasni sivini, grdim zobem, oguljenemu repu in cviljenju, ki se nikakor ne more primerjati z melodijo tvojega gruljenja.«

»Ojoj, bil sem grozen prijatelj,« je bil Gregor ves skesan. »Oprosti. Imela si prav. Nihče od naju ni ne lep ne grd. Drugačna sva, zato si lahko pomagava. Jaz tebi in ti meni.«

»Je že dobro, Gregor. Nihče ni popoln. Rad govoriš, a si vseeno najboljši prijatelj, kar jih imam,« ga je potolažila Polona.

»Ti pa si morda res dolgočasno siva, a imaš najbolj zlato srce daleč naokoli,« je zagrnilil Gregor in končno dal Poloni kompliment, ki si ga je resnično zaslužila.

Čas malih radosti, zorenja in vandraja z vlakom

Marjan Knez

Spoštovane bralke in bralci ŠOP-a, pred vami je ponovno pričevanje o dobrem sodelovanju – o sposobnosti usklajevanja, poslušanja, posvetovanja, brskanja po fotografijah ter beležkah in iskanja tistih pravih dogodkov, ki svetlo iskrico spomina na naše prijatelje, sosede in znance povežejo ter jo zapišejo v kroniko nekega časa.

V četrtem desetletju mojega sobivanja z našo skupnostjo so se iztekla sušna leta našega profesionalnega udejstvovanja v kraju. Končno so nas lahko sokrajani uradno »nosili v zobeh«. Delovna doba je tako dozorevala, kot zori grozd na trti. Medtem se je od Šmartna poslovilo VINO podjetje, a je v zameno (čisto možno) v centru odprla svoja vrata nova trgovina.

Pretekle volitve so bile še v fazi analize. **Berta Kumar** iz Slatin, mama enega od kandidatov naše liste je ob silcu odlične medicine pripomnila »*Mnogo je poklicanih, a malo izvoljenih.*«. Novi 14-članski občinski svet je na pomlad pričel sejati – torej se sestajati na sejah. Tretja razvojna os, ki bi naj razdelila spodnji del občine na pol, nas je zelo zaposlovala. Ogledat sem si šel del trase ob Hudem potoku. Po vrsti: pri Polončku **Anton** **Ježovniku**, kretničarju na železnici, kjer se nahaja pralnica svinjskih črev – idealna lega in ne premrzla voda. Sem se seveda vračamo, ob času kolin.

Ženekaj let nazaj stame **Stanislav Železnik**, logar, Mlinarjev iz Rečice in njegova **Vida** z Makselnove domačije spraševala, če bo tu res tekla velika cesta iz Šempetra v Velenje. Pa **Pavel Rak**, prav tako kretnik iz čete železničarjev je bil posebej radoveden, sploh ko je hotel izvedeti od kod je moj oče. »*Ni oče, on je moj tast, rojen v Čepļah pri Vranskem,*« sem mu razložil. Čudovita soteska pod Mlinarjevo zidanico je bila polna posebnosti. **Anton Svetec**, seveda prišlek – kot jaz – Korošec, pingpongaš in morjeplovec, učitelj praktičnega pouka v Celju, nam je »fanklubovcem« napravil zložljive palice za trobojnice in transparent, ki smo ga ponosno razvili na svetovnem prvenstvu v francoskem Val d'Iseru in še kje. Cesta je skrbela tudi **Alojza Kališka**, mojstra opletanja steklenic. VINO in jabolčnik sta itak veliko boljša, kadar se nalivata iz pletenke! Tako je nazdravljajal tudi uspešnim obrambam svojega sina v šmarškem голу. **Kopušar Danijel**, prav tako z bodoče trase, malo nižje v Podgori, gorski reševalec, mož učiteljice in pesnice, pa je bil iskreno razočaran nad projektom.

Bila je prava štala! Tresla se je gora, tretje osi pa po dvajsetih letih še vedno ni nikjer!

Veliko dvomov na temo avtoceste je bilo tudi v Gorenju. Samovoljno urejanje prostora je še posebej motilo **Marijo Obu**, zagrizeno okoljevarstvenico in aktivistko, ki je skupaj z možem vodila Kemično čistilnico »Erika« v Žalcu, medtem ko je njen sin, **Franc Obu**, vodil delavnico v prostorih KZ v Šmartnem.

Pustni čas je prinesel nove maske in odnesel nekaj tistega pujsa iz prejšnje »desetletke«. Seveda ga je ostalo še dovolj za velikonočno gostijo. Mastni okrog ust smo ob odličnih krofih nazdravili ob zabavnih zgodbah našemljenih gospa, ki so nas prišle obiskat. Ena najbolj dobrodošlih pustnih šem je bila »tetka« **Bernarda Podkrižnik**, ki je bila zavzeta članica sokolskega gibanja in varuška polovici šmarških malčkov.

Smučarska sezona se je zaključila, s stricem naše športnice, **Jankom Drevom**, sva pri C-1 analizirala posamezne tekme, njegov navihan nasmeh, začnjen s pogledom skozi očala, se je še povečal, ko je povedal kako zelo zelo ponosna je njegova mama **Ana**, babica naše »dilarke«, po kateri je slednja tudi dobila ime.

Pred začetkom poletja smo skladno s tematiko Plečnikovega leta z vlakom prijateljstva obiskali zlato Prago, poleg Ljubljane in Dunaja prestolnico, kjer je pustil svoj veliki pečat.

Gospa **Marija Slokan** iz Paške vasi, »tišlerjeva« žena in mama odličnega mizarja **Marjana** iz Gavnca, je želela prehoditi vse poti in obuditi spomine na čase 2. svetovne vojne, saj je kot mlado dekle živela v okupirani Češki. Ker je komaj hodila, smo ji pot do vožnje z ladjico po Vltavi olajšali s taksijem.

V začetku julija nas je pranečak tetkice **Silve Berdnik** iz Malega Vrha s kombijem odpeljal v Vrnjačko Banjo oziroma Novo selo, obnovit »pobratenje« izpred petdesetih let. Stari prijatelji, ki se niso srečali vse od razpada Jugoslavije, so si tako lahko ponovno stisnili roke.

V jeseni se nas je 350 podalo z muzejskim vlakom v Ljubljano. Tam smo obiskali Plečnikove Križanke in Tromostovje, se poklonili Prešernu, pomočili prst v Robov vodnjak, se z vzpenjačo dvignili na grad in

z ladjico zapluli po Urškini Ljubljani. Da med vožnjo lakote nismo prehudo občutili, sta poskrbela **Franc Obu** in njegov zet **Boris Lenošek**, ki sta prejšnji večer zavihala rokave in svoji ženi ter tašči pomagala pri peki ogromne količine kruha. Izletniška malica je bila sestavljena iz jabolka, ki nam jih je zagotovila KZ Šoštanj, plastenke Šaleškega bisera od Komunale Velenje in velikega kosa res odličnega domačega kruha. Še danes se mi toži po njem!

Hladilo se je, pripraviti bo potrebno kurjavo! **Mitja Port** z Rabotnikove domačije iz Velikega Vrha je priskrbel štiri klaftre bukovih drv. Takih nadmerskih. »*Vem, da imaš na peči velika vrata, takšna bodo dlje gorela!*« je svetoval. Videno, kupljeno! Ni nas zeblo! A vseeno sem naslednje leto kupil bolj »vitka« drva.

Pred hišo smo imeli nekaj »nizkoraslih« jablan in zlati delišes je dobro rodil. Ko sem na lestvi obiral sadeže, me je pozdravil **Franc Part**, šofer v celjski Kovinotehni, ki se je peš vračal iz službe domov; iz Letuša v Mali Vrh. Poleg železničarjev je v Šmartnem živel tudi kar nekaj profesionalnih šoferjev. Med njimi je bil tudi **Ivan Tanjšek** iz Rečice, ki ga je pri raztovarjanju zasul tovor in ga prikoval na invalidski voziček, potem je imel krasnega rdečega Forda Escorta. Podobnega je v tistem času nabavili tudi moj zet.

Moji hčeri sta se v mladosti veliko družili z vnukom **Ivana Banka**, ki je vozil avtobus v Logarsko dolino. Njegova soproga **Ana**, vedno dobre volje, se je še v zelo zrelih letih po Šmartnem vozila z nekoliko manjšim prevoznim sredstvom – seveda na dveh kolesih.

Že kot mlad voznik sem si želel citroena – Spačka – 2CV, zdaj so seveda starodobniki, takrat pa so bili špica, a ni bilo »špage«. In ko se je s svojim krasnim spačkom spustil v dolino iz Malega Vrha ob svoji ženi **Olgi** pleskarski mojster **Anton Petek**, sem mu malo zavidal.

Kurmanškov Tone iz Gavnca nad VINO podjetjem, ki je znal z motorji, posebej prikolničarji starih znamk in je bil pravi virtuoz na dveh kolesih, čeprav je imel le eno nogo, je njegov »motoguzzi« drvel

brez kompromisov. Njegov prispevek so cenili tudi ob ustanavljanju društva starodobnikov.

Novembra smo obiskali Sarajevo in se dogovorili za obisk tamkajšnjega slovenskega društva KD Ivan Cankar. Sledilo je namreč zanimivo leto, ki je nosilo pridih kulture.

Malo je že zahladilo, pa sva ob kuhančku v Martinovi vasi z **Antonom Mandelcem**, Purčevim Tonom iz baronije reševala svet in gasilce. Pred novim letom pa smo se s tovariši podružili tudi v Velenju. Peljal sem šmarško zastopstvo z »velikim« C-Maxom. **Stane Steblovnik** »Razumeš ti mene?«, rojen v Podgori v gostilni pri Kodret (kasneje Pod lipco), je bil hud direktor na Intereuropi, pa na carini – nikoli ni pogledal ali se bliža vlak na prehodu čez tire – je prisedel, **Ignac Hanžič** – Nace se je peljal z menoj, ker mu je tako dovolila njegova **Angela**. Po selitvi iz Gorenja, sta se preselila v nekoč Železnikovo hišo ob Hudem potoku, peljali smo se hitro a udobno. Medgeneracijsko sodelovanje je živel!

2008 leto je bilo Trubarjevo. Zimo smo pregnali, vrtove zasadili. Sklepali smo nova znanstva. Eno takih je bilo srečanje z **Ivanom Brdnikom** iz Malega Vrha, pomembnega železničarja in njegovo ženo **Terezijo**, njuno hči smo pogosto srečevali, saj je z družino živel na železniški postaji, a za starša se mi je šele takrat ponudila priložnost. Še ena taka se je naredila, ko sem spoznal **Pavlo Krevzel** in njenega **Franca**, ki sta živel malo više od naše parcele, bila sta soseda Laketove kleti, gospod pa mojster, ki si je sam »porihtal« protezo, če je bilo treba in mi je svetoval, ko sem obnavljal gospodarsko poslopje.

Družina si je zaželela domače mlade govedine. No, mogoče sem si jo kar jaz! S štiriletnim vnukom sva se odpeljala do Matejčeve domačije v Podgori, kjer mi je sin **Antona Fajdige**, vinseka, cerkvenega pevca, ki se je po Šmartnem prevažal s kolesom, cekrom in klobukom in mame gospodinje Mlinarjeve **Micke**, navagal zrezke in bočnik, naš fantič pa se je medtem »pasel« po ta veliki štali. Doma pa je šel direktno v bano.

Pred prvim majem smo ponovno pripravili kres, izkazalo se je, da ne kurimo na svojem. Z **Brankom Čedetom**, njegovim očetom **Francem** in mamo **Jožefo** smo to napako diplomatsko odpravili in uredili lastništvo. Slavljene pa je ob svoji 80-letnici za dobro voljo dobil prav toliko rdečih nagljev.

Že v preteklem letu dogovorjen obisk kulturnega društva v Sarajevu smo z vlakom prijateljstva izvedli ob dnevu državnosti. 260 Šalečanov in Savinjanov nas je 22. junija odrinilo na jug. In z nami tudi »Vesela babica« **Marija Konečnik** iz Velikega Vrha. Kot vsi vinogradniki je prispevala pet litrov vina, a ko je v bifeju naročila modro frankinjo in zanjo odštela kupnino, ji ni bilo vseeno, da svojega vina ne more spiti zastonj. »A tako se gremo!?« je namignila na korupcijo. Ko smo ji razložili, da so nas Velenjčani pustili na cedilu in smo finančni primanjkljaj pokrili z donacijo TEŠ-a in prispevkom vinogradnikov, je razumela: »Naj vam bo, ko ste glih vi!« Na Baščaršiji – v tem multikulturnem mestu herojev – je bil ob porciji čevapčičev in jogurta ter v odlični družbi avtoprevoznikov iz Skorna in gostincev z gorenjskega klanca izjemno zadovoljen tudi **Aleš Gruden** iz Slatin pri mostu čez Pako.

Poletje je za otroke zabaven čas, še posebej pa se dobro godi tistim, ki radi brcajo žogo. Zanje je nogometni tabor Martinko ena vrhunska stvar in kar nekaj nadobudnih prvoligašev se je kalilo na njem, tudi vnuk **Bricovega Jožeta**, železničarja ter vlakovodje iz Slatin in babice **Vere**, zaposlene v Gorenju.

Jeseni davnega leta 1918 se je končala prva velika vojna v kateri je naš kraj utrpel izgubo petinšestdesetih (65) domačinov! Rudolf Maister, pesnik in general, je tistega septembra s preostanki avstro-ogrške vojske obračunal v Mariboru. Zato smo se tega septembra, leta 2008 spraševali, kako počastiti njegov spomin. Dober razlog za obisk rojstnega mesta velikega mojstra in druženje na »lastnem« vlaku sta bila torej tu. V Kamnik se nas je preko Ljubljane odpeljalo kar 308! Bilo je super in čudovito. Naj ob tem omenim, da je prva svetovna vojna vplivala tudi na samo traso naše železnice; iz Šmartnega bi morala proga peljati čez Zgornjo Savinjsko dolino na gorenjsko stran. Pa se jim ni izšlo!

Marsikateri dogodek in podatek je še v moji glavi, a kje se že najdejo razpoke. Vem, da sem pred martinovim »lazil« okoli. Spomnim se **Viktorja Urleba** starejšega iz Paške vasi, očeta mojega mehanika, da mi je nekaj razlagal o bosanskih konjih in o »stotinah metrov drv«, ki so poskrbeli za tople domove. Odpeljal sem se proti domu. Kake pol kilometra nizvodno pa je stal »ulnjak« **Franca Dreva** iz Gavic, znanega čebelarja, aktivnega v društvu »pridnih delavk« in občinskega nagrajenca. Tudi njegov sorodnik **Ivan Drev** je imel v

soseščini posestvo, kjer je ob stari strugi stal mlin in hidroelektrarna za Šmartno.

Malo višje ob glavni cesti in v klanec za zgornje Slatine je živel **Ivanka Zamernik**, Kumrova, aktivna Skojevka in članica Zveze borcev. Z malo več sreče pa tudi novomašnikova mati. V Petkovem ovinku sem pozdravil še **Mili Klančnik**, zatopljeno v delo in pospravljanje že tako urejene Jerčeve kmetije.

Po občinskem prazniku in veselju v Martinovi vasi so sledile »Zidanice odprtih vrat«, še posebej toplo smo bili sprejeti pri **Amaliji Žibret** pr' Pavlekovem Korlnu, kjer smo se naužili dobre kapljice, prigrizka in harmonike.

Prednovoletni čas obeta spet svinjske dobrote. Prejšnje leto smo lisastega lepota vzeli pri Vrbanovi **Cilki Podgoršek**, ki je znala z rožami, pesmimi in križankami, letos pa smo si ga izgovorili pri **Bizjakovih** v Rečici pred mostom čez Pako. Še posebej se je izkazal eden od sinov – **Blaž**, Gorenjčan, nekoč tudi sodelavec pri Stemiju, pa tudi oče naše mlade novinarke in sodelavke ŠOP-a, ki je z ženino družino živel v Gavcah.

Začelo se je 2009; bilo je predolimpijsko leto. Ob dnevu žena sem v domu starejših občanov v Velenju obiskal tovarišico **Ivanko Prašnikar**, da sem njej in njeni »cimri« podaril rdeči nagelj. Strogo učiteljico je zanimalo ali bomo »fani« šli naslednje leto na Ol v Kanado. »Ja, bomo!« sem odvrnil, »Dobro navijajte, da bo kakšna medalja!«

Pomlad je bila v cvetju. Z županom, sosedi in državnim sekretarjem na ministrstvu za okolje smo se na razpravi usedli kar med južnoameriške lame. Nismo šli v Ande, ampak v Veliki Vrh k **Ani in Francu Dobniku**. Oba sta bila izšolana glasbenika: gospa je igrala v tamburaškem orkestru, gospod pa na več kot sto ohceti, v šoštanjski godbi in narodno zabavnem ansamblu, a postregla sta nas kot prava gostinca.

Čeprav je bil **Milan** (Emil) **Šterbenk** zaposlen kot električar v šoštanjski termoelektrarni, kjer je bil šef »horuk skupine« za hitre remonte, je zaradi ugrezjanja tal in nastanka Škalskega jezera prišel živeti k nam v Slatine. V novo montažno hišo se je preselil skupaj z ženo **Angelo** – Kolškovo Gelco, šiviljo in gospodinjo.

Njegov stric, po njem se imenuje Štrbenkova cesta v Velenju, je bil izjemen pilot – najboljši lovec kraljeve garde, ki je 6. aprila 1941 sestrelil največ nemških

letal, a bil žal tega dne nad Beogradom sestreljen tudi sam. V muzeju letalstva na letališču Surčin ima pomembno mesto. In ko smo se junija tega leta odpravili z vlakom v prestolnico bivše države, v mesto »Kjer Donava bistri pridruži se Savi«, smo izvedeli to zgodbo in si ogledali še Avalo, skupščinsko palačo, Kalamegdan in »Kod tri šešira« na Skadarliji zapeli. V Beogradu nas je sprejel tudi nadškof monsignor Stanislav Hočevar, ki so mu naši pevci v čudoviti stolnici zapeli nekaj slovenskih. Čudovito! Kocine so nam stale pokonci!

V mesecu juliju smo se poklonili **Eli Ulrihu** – Ateni – Letonjevi iz Martinove kmetije v Velikem Vrhu, partizanski prvoborki in pomembni funkcionarki, sestrini bratov Letonja, po katerih nosi naša osnovna šola ime. Ob slovesu na ljubljanskih Žalah ji je govorila, kulturnica in še marsikaj **Marta Klinar** iz Paške vasi, žena **Vincenca**, Zgornjesavinjčana in enega od ustanoviteljev Gorenja.

V začetku septembra smo se s posebnim vlakom odpeljali v Medžimurje, sosedo našega Prekmurja. Natančneje v Čakovec, v najmanjšo hrvaško županijo med Muro in Dravo, kjer imajo tudi zdravilišče sv. Martin na Muri in od koder so doma odlični zidarji. Eden izmed njih je bil tudi moj pokojni svak – Medžimurec, gradbeni inženir in operavec.

Vlak je bil nabito poln. Tristo šestdeset potnikov je pričelo pot iz Celja na vzhod in **Ana Koren**, Nemečekova iz Rečice, ni našla prostega sedeža, na vsaki poti se najde kdo, potožila je: »Pa ravno jaz ga nimam.« Skupaj sva ga poiskala, nekdo je odložil nahrbtnik na polico: »Vse se da!« in slaba volja je hitro pošla. Na meji s Hrvaško je osem potnikov izstopilo. Bili so brez osebnih dokumentov! Med njimi tudi **Vera Holešek** iz Malega Vrha, gostinka, kvačkarica in pevka na koru. Schengen jim je pokazal zobe!

Mlajše še čaka, moja generacija in starejši pa vedo, da se začneš pri šestdesetih spuščati po stopnicah življenja in ko je seštevek življenjske in delovne dobe 100, greš v penzijo – no vsaj v zame je to veljalo, ženi je pa zmanjkalo pri starosti... In se je zgodilo! Dva mlada »penzionista«, ki bova seveda še marsikateri zob naredila, sva zdaj malo izpregla. Je drugače, a kar gre!

Se pa večkrat znajdeš v čakalnici zdravstvene ambulante in podobnih ustanovah. Tam me je prijazna sestra nekoč vprašala, če sem poznal njeno babico **Sabino Jazbec** iz Rečice nad vrtcem Bambi: »Halo! Itak (to sem prevzel po vnukih), ko

tebe še bilo ni!«

Za konec »aktivne« dobe in praznovanje 50+10 sem povabil k Malusu skupino ljudi. Krajevni odločevalci so mi podelili »domovinsko pravico« in mlado gosko. Ta je šla v rejo k Rojškom na kmetijo in končala na licitaciji ob Martinovem prazniku naslednje leto.

Leto 2010 je tu! Šest gorečih navijačev, s krasnimi klobuki in odličnimi »I love Slovenia« nahrbtniki, je odletelo na druge Ol naše smučarke na zahod Kanade. V British Columbiju ob obalo Tihega oceana. Z nami sta šla tudi vnuk in zet **Ane Zacirkovnik** iz Malega Vrha, ki je z družino v šestdesetih letih tudi živela v severni sosedni ZDA. Bila je dama s klobukom – prava »lady«. Klobuk dol! Kanadski Slovenci so nas »nosili po rokah«. V Vistlerju – v slovenski hiši – smo imeli svojo mizo, ker smo osebno poznali velike živine slovenskega športa: Vogrinca – ikono alpskega smučanja, predsednika olimpijskega komiteja pa tudi ministra za šport. Častna občanka Skwomisha, polovično indijanskega mesta, nas je peljala predstaviti njihovem županu, naš pa je tako bil zraven... to je bilo druženje na najvišji ravni.

Ker smo imeli na igrah v Torinu z našimi krasnimi modrimi bundami težave zaradi izpisanih logotipov »nekih strašnih firm«, beri domačih podjetij, gostiln in delavnic – ne dovolijo namreč nobenih reklam – smo jih za Ol v Vancouverju prekrili s trobojnicami. Tako je bil, čeprav skrit, znak trgovine čevljarja in ustanovitelja podjetja v Šoštanju, **Antona Irmana** in **Ivanke**, tudi sestre znanega cementnarja, nekdanje železničarke, ki je spuščala zapornice, vseeno z nami.

Po igrah smo ocenjevali slovenski olimpijski izplen. Še danes se spomnim ponosnih občutkov ob medalji Petre Majdič in dveh Tininih. Po besedah našega pomembnega člana navdušencev, ki se je posebej izkazal ob projektu »Bunde – 100 komadov«, sta se njegova starša **Jože** in **Anica Kladnik** ter njegova svakinja **Marjana Kugler** – trgovka v naši samopostrežni – strinjali, da bo Ana čez štiri leta v Sočiju še boljša in morda prismoča tudi do kake medalje.

Občina Maria Saal pri Celovcu – na Gosposvetskem polju – je pobratena z Gornjim Gradom. Mlajši brat **Janeza Letonje**, mizarja iz Paške vasi, ki živi na Medvedovi domačiji v Gornjem Gradu, je posredoval in beseda je dala besedo. V začetku septembra nas je Vlak prijateljstva zapeljal proti koreninam slovenstva. Bila je

90. obletnica koroškega plebiscita. Dvesto, vključno s šestimi Angleži iz Birminghama in Londona, nas je bilo prijetno presenečenih, ko so nas, znano neprijazni Avstriji na postaji pričakali s »pleh bando« in slovenskimi zastavami. Bilo je veličastno! Župan Schmidt – po slovensko Kovač – je izvedel za moj priimek in se »opravičil«, ker je knežji kamen v muzeju v Celovcu ter da si pri njih lahko ogledamo samo vojvodski prestol. Tudi s tem smo bili zadovoljni!

V jeseni so bile spet lokalne volitve. Znano je, da če se ne oglašuješ, jih ne dobiš. Tako smo stalna ekipa z županovo prikolicco prevažali table po celotni občini. Ko smo pri Vino podjetju rinili v breg, so za nami policaji pripeljali z modrimi lučmi. **Slavko Štefanič**, ta novi iz Gavic, je moze postavbe uspešno prepričal, da nismo še nič pili (čeprav verjetno temu ni bilo čisto tako) in obljubil, da gremo takoj, ko postavimo reklamni material, naravnost domov. Obljube nismo prelomili. Strah je velik gospod!

Izvolili smo starega župana in nov občinski svet in ob mlademu vinu rajali v Martinovi vasi. To jesen smo preverili tudi kakovost »ta kratkih«. »Medeni« **Janka Ropotarja** iz Slatin je bil res odličen. Še pozneje ga je bil deležen marsikateri pomembnejši od blizu in daleč. Bil je »šlosar«, ki je živel za čebele, in te so mu vračale z dobrim pridelkom. Med služenjem vojaškega roka je pri rokovanju z bojnimi plini ohromel od pasu navzdol, a je našel svoje poslanstvo. Pa tudi borovničevci in žemljice **Pavle Gril** so bili vrhunski. Naši ljudje znajo, lačni in žejni v Šmartnem nismo!

Štartalo je 2011 in prineslo novo desetletje, drugo leto penzije ter zadnje tekmovanje v ženskih smučarskih skokih za celinski pokal na Ljubnem – naslednje leto smo se tam srečali že na svetovnem pokalu. Žensko Planico smo redno obiskovali, naše punce so bile pod Rajhovko res dobre! Vedno me preseneti kako drobne so v resnici, saj tega na TV-ju ne opaziš. Po tekmi smo zavili proti Lučam, domov k hčerki **Franciške Parfant** – Fanike iz Velikega Vrha, ki je zdaj živela pri njej. Domač kruh, salama in zelo piten toucek so bili lepa nagrada za naš obisk.

Kmalu zatem, konec maja, pa je prišel čas za pot v tujino. Župan Braslovč, ki je zagnano sodeloval pri obnovi grada Žovnek in se rad pridruži našim potepanjem, si je želel ogledati nedavno obnovljen grad Devin, ki stoji ob sotočju Morave in Donave. Od takratnega slovenskega veleposlanika v Bratislavi, ki je velik ljubitelj vlakov, smo

prejeli povabilo. Tako nas je sedemdeset – ravno v času finala lige prvakov med Barco in Manchester Unitedom – obiskalo slovaško prestolnico. Pridružila se nam je tudi **Hilda Novak** iz Rečice ob Paki, mati in babica lekarnaric, ki se je tega potovanja zelo veselila. To naše vandanje je ni razočaralo. A bil je to tudi zadnji izlet z našim srčnim županom, ki je na poti nazaj že razmišljal o obnovi Pakenštajna.

Družina je dobila novega člana. »Celjska izpostava« Knezov je po dveh deklicah dobila fantka. Pri treh otrocih je postalo stanovanje v bloku premajhno. Spet se je obetala prenova! Urediti bo treba srednji in zgornji del hiše. Čakale so nas »selitve narodov«, kot smo rekli dogodkom, ki so sledili. Mlajša hči se je vračala v Šmartno, midva z ženo sva se prestavila v Mali Vrh k starejši hčerki. Sin pa si je ogledoval parcelo v Slatinah. Je možno, da bodo vsi otroci ostali pod Goro Oljko? Vse kaže tako!

Drago Lesnjak – Dušičev, kmet in politični navihanelec iz Veliškega Vrha, stric strokovne sodelavke v odlični kleti z metliško črmino je posredoval in se nekaj malega dogovoril. Tako smo se v začetku septembra na pobudo vina žejnih in željnih opravili v Belo Krajino. V Metliki smo v njihovi kleti poleg vina okušali še slastno belokranjsko pogačo. Seveda smo poskrbeli za zgodovinski vidik in obiskali najstarejši gasilski muzej na Slovenskem. Tokrat se nam je prvič pridružil tudi župan Žalca s svojo ekipo. Izlet je bil prava veselica, saj smo se mastili z odojki in jagnjetino ter tudi zaplesali. Sam sem imel čast zavrteti vinsko kraljico! Bilo nas je dvesto in bil je to zadnji »masovni« izlet – bife vagon na poti domov je bil resno premajhen. Vsega lepega je enkrat konec!

Ob občinskem prazniku sosednje občine je bil mož glavne sestre Cilke iz zdravstvenega doma – **Cecilije Atelšek** iz Malega Vrha, čudovite mame in babice – imenovan za častnega občana Velenja. Tudi pri njih! V naši občini se je s tem nazivom ponašal kot prvi. Zaslužil si je! Že decembra smo se od očeta Gorenja žal poslovili za vedno.

Začelo se je težko leto 2012. Kot bi slutili, za to leto nismo naredili posebnih planov, še septembrski izlet ni bil zastavljen. Kmalu se je v našo hišo prikradla črnina, saj je odšel moj tast, novice o ljudeh, ki so nas zapustili, so prihajale nenapovedano in boleče.

Na obletnici vate šmarške generacije '52 in '53 so se zbrali pri Malusu. Osnovnošolske spomine je v gostilno, kjer je odrasčala, prišla obujati tudi samosvoja **Meta Malus** –

astrologinja, parapsihologinja, kolumnistka in pevka. In nikoli več ni prestopila tega domačega praga. Še horoskopi so jokali.

Le štiri dni pred smrtjo mi je župan še dajal napotke, kako in kaj naprej, a izvedbe načrtovanega ni dočakal.

Tisto leto je bil Maribor Evropska prestolnica kulture. S podžupanom v vlogi župana in odlično ekipo, smo se podali v štajersko glavno mesto poklonit Slomšku, Maistru, padlim talcem in stari trti na Lentu, prišli pa smo na festival praznega krompirja. Pred stolno cerkvijo in »svojim« blaženim škofom nas je sprejel in nagovoril akademski kipar, danes tudi naš častni občan, nečak **Toneta Dreva**, s čudovite domačije z obronkov Slatin. Malo nas je motilo deževje, a palačinke ob povratku so bile za prste obliznit.

V Slatinah nam je končno uspelo kupiti parcelo z majhno hišo in hišno številko, tako da smo lahko pripravili načrte za rušenje in novogradnjo. Moža **Marije Konečnik**, spodnje sosedo, ki se je spomnim še, ko je z vlakom hodila v šolo v Šentjur, ni bilo doma, zato nam je kar ona svetovala, kdo lahko poruši stari vikend in splanira teren. Nasvet je bil zelo uporaben. **Eromen Plaskan** – Romi iz Paške vasi, znani avtoprevoznik, je obljubil odvoze in dovoze. Pesek, cement, železovje, kvadre in podobno je zvozil on, na hišo v Šmartnem pa je pred tridesetimi leti isto vlogo opravljal že njegov brat.

Novembra smo opravili nadomestne volitve za župana in hkrati bivšega predsednika vlade izvolili za predsednika države. Doma smo se odpovedali kolinam. Novi časi! Kaj čmo, kaj čmo...

Leto se je obrnilo. Januarja 2013 je tragična nesreča vzela še prvega župana. Bil je na poti na občni zbor turističnega društva. Mene pa so kmalu zatem odpeljali na »hujšanje« v slovenjegraško bolnico, ni mi kazalo dobro – razen pri hujšanju. V 14 dneh sem izgubil 25 kilogramov, a tega dosežka ni bil vesel nihče.

Malo mi je šlo že na bolje, ko sem dočakal še eno vnukinjo, pravo »ovnico«... Ta nam bo dala vetra!

Pred časom sva imela z mojo generacijo iz Podgore **Antonom Kolškom** – Marknetovim Tonom zanimivo debato. Ko me je videl kositi ob cesti, me je vprašal: »Še nisi v penziji?« »Sem, že štiri leta!« Pa mi hudomušnež pravi: »Če bi bil knap kot tvoj oče, bi bil že petnajst!« Kar naj bodo, si zaslužijo... sem bil parkrat z atom v jami in

dobro vem, kakšen kruh je to.

Načrte za Ol 2014 v daljnem ruskem Sočiju, ki leži ob Črnem morju pod Kavkazom in najvišjo goro naše celine Elbrusom (5.642 m), smo delali kar pri C-1. Vse je bilo zmenjeno, podrobnosti so poznali vsi naši domači, tudi **Lidija Pokleka**, prijazna in duhovita »kelnarca« iz Veliškega Vrha in hči lovca, enega od četvorke planiranih potnikov. Avion, s katerim smo leteli na prizorišče, je peljal tudi predsednika Pahorja. Ane zaradi poškodb ni bilo v Rusijo, a naše navijanje je Tini prineslo kar dve zlati (njene zasluge so seveda le minimalne)... Šalo na stran, bili so neponovljivi trenutki!

Zdaj pa je čas za delo. V dveh letih je treba postaviti in »zgotoviti« (zobotehniški sleng, seveda) hišo. Za našo ekipo sta navijala sin **Ivana Drofelnika** (železničarja, kretnika, gasilca in dobrega pesnika) ter **Mihele** (šivilje in gospodinje iz Paške vasi), kadar je z natančnostjo urejal okolico sosednje čudovite zgodovinske viničarske hiške, in pa sin **Franca Kumra**, kmeta, očeta podjetnih otrok, gasilca, ki je ob košnji sosednje parcele znal kakšno strokovno pristavit. Pohvale sva bila s sinom deležna tudi od staršev **Jureta Dreva**, profesorja matematike na gimnaziji v Idriji, ko sta iz Paške vasi hodila v vinograd na južno stran Slatin.

Blizu gobe gobarskega društva v Martinovi vasi smo fani postavili kažipot vseh naših dotedanjih krajev, kjer smo posvetu navijali. Ljudem v vedenje, nam pa v spomin. Bil je delo **Franca Lukača** mlajšega iz Malega Vrha (še enega moje generacije), očeta nogometnih komentatorjev, rekviziterja v celjskem gledališču in na splošno norega navijača.

Upokojenci smo itak zakon! Mlajši delajo za prihodnost... A kar je, smo naredili mi in naši predniki. Da se na zrelo leta v skupnosti kaj dogaja, je pogosto zaslužen ravno dober predsednik. **Neža Tajnšek** je svojega **Ivana** (odličnega predsednika društva upokojencev), železničarja in amaterskega vodovodarja z veseljem spustila na moj Kopitnik, da je v novem WC-ju zvezal vodo. Sem preveril, napeljava še danes deluje!

Če že Arabci, Azijci in Američani obožujejo piščanca, zakaj ga torej ne bi tudi mi? Seveda ga! Tako sem se zapeljal po strmem klancu mimo lovske hiške pri stari šoli v Skornem, ki jo je poslikal **Frančišek Lešnik** (slikopleskar je bil zaposlen na Komunalni in je živel v vikendu pod Ramšakovo domačijo), in zavil k Zaleznikovi mami,

Ljudmili Kladnik – eni od ukradenih otrok, ki je znala povedati, kako težko je bilo takrat. A da ne zaidem; prišel sem k njim po piščance, in to seveda ne prvič.

V novembru nismo (in to se od Šmarčanov zahteva/pričakuje) zanemarili Martinovega in zidanec odprtih vrat. Tako smo na eni od njih, s pevci in harmoniko, ocenjevali letino. V družbi svojih sodelavk – vzgojiteljic – sta pri vrednotenju sodelovali tudi hči in vnukinja **Alojza Urlepa** iz Malega Vrha, ki je obdeloval kovino na železnici in v Keramiki Gorenje.

Naslednje leto (2014) smo skupaj s člani MPZ Franca Klančnika, njihovimi ženami in partnerkami ter ostalimi sopotniki obiskali prestolnico nekdanje naše Avstro-Ogrske, Dunaj – mesto ob lepi plavi Donavi (da ne bo zmede: seveda z vlakom). Pri maši v cerkvi Srca Jezusovega so naši fantje nastopili za Slovence, živeli v Avstriji. Nato smo bili v spodnji dvorani župnišča odlično postreženi. Ko smo župniku izročili darilo občine in župana in je obdarjenec sliko, naslikano na likovni koloniji, razvil ter obesil na vidno mesto, se je oglašil naš pevec, ki je prepoznal svojo domačijo: »*Kaj! Še na Straussove valčke bo gledala slovenska hiša?*«

Sredi julija je moj sin končno postal oče – dobil je sina – sam pa sem se lahko srčno veselil novega Kneza.

»*Dobre kose, mrzle rose, rada travca se kosil!*« A moja je bila preveč skrhanja, zato sem obiskal **Ivana Primožiča** na Tomažinovi domačiji v Podgori. Obvladal je kose, delal pa je tudi v nazarskem Glinu. Bil je odličen športnik, še posebej dobro je skakal na smučeh. Velenjskemu muzeju je – davno, davno po zaključku kariere – podaril svoje »dilce«. Bil je tudi prvak v košnji in je za denarno nagrado, ki jo je na tekmovanju prejel, peljal svoje dekline na vrhunsko večerjo.

Njegov prijatelj **Drago Šabec**, rojen na dan Leninove smrti, leta 1924, je bil izučen učitelj in vsestranski športni zanesenjak ter začetnik taborništva. Poučeval je zemljepis, zgodovino, telovadbo in srbohrvaščino, le nogometa ni preveč maral. Konec leta 2014 nas je, po ogledu razstave, ki smo jo postavili ob 10-letnici delovanja Fan kluba, iskreno pohvalil.

Dragi ŠOP-ovci, vem, da je v teh zapisih veliko izletov in voženj z vlakom, pišem pač to, kar sem doživel z vašimi dragimi ali znanci. Smo pač veliko prepotovali in se ob tem dobro zabavali... Po delovnem tednu se potep prilije, pa še kaj novega izveš.

Pa saj je bil tudi sv. Martin kar veliko na poti. Naš zavetnik je v 4. stoletju napravil več tisoč kilometrov s konjem ali peš.

Prišlo je leto 2015. Bila je sedemdeseta obletnica zaključka vojne. Že v Beograd smo šli zaradi družinskih vezi naših občanov s slavnim pilotom, v Novem Sadu pa je živel

celo njegov sin, cenjeni profesor športne vzgoje, ki nam je pomagal vzpostaviti stik z odlično organiziranim slovenskim kulturnim društvom – KD Kredarica, ki je duša slovenstva med pravoslavci. Okostje samega izleta so bili ponovno člani MPZ Franca Klančnika, ki so pred in po slovesni maši 9. maja, na dan zmage, zapeli nekaj takih skladb, da so nam šli mravljinici po hrbtu.

V letu 2016 smo z izletom v prestolnico Bavarske, v olimpijsko, avtomobilsko, nogometno in Slovencem prijazno mesto München, počastili desetletje druženja z našim pevskim zborom. Člani slovenskega KD Lipa in generalni konzul Slovenije so nam dajali občutek domačnosti in tople dobrodošlice, mi pa smo peli in igrali tudi na podzemni železnici (U-Bahn). **Franco Vodovnik** – Konk iz letuške gmajne, orodjar in učitelj na RŠC, je imel tam z nami sina, brata in nečaka. In ko ga je snaha pripeljala v C-1, da smo nazdravili uspešno izpeljanemu izletu, sem se zavedel, da imam po novem tudi jaz snaho. Sin se je z družinico preselil v Slatine in zadovoljni smo čakali na jesen ter vse, kar ta dobrega prinese.

Vsem želim obilno letino in zdravje... Na svidenje v prazničnem listopadu, ko bom slavil svojih **77**, Šmartno moje pa **770**. Srečno!

IZ ŠMARŠKE FARE

Nekaj misli k nekaterim godovom v mesecu septembru in oktobru

Ivan Napret, župnik

Izjemno vročemu poletju se bo hitro približala jesen, dnevi se krajšajo, noči daljšajo in dnevi postajajo prijetnejši. Tistim, ki jim je bilo dano, so počitniške dni preživeli ob morju, v toplicah, hribih ali pa doma, kot varuhi starejših in domov. Vsak je poletje preživel po svoje. Izleti in romanja so nam prinašali nova odkritja in spoznanja, ki se jih bomo radi spominjali. S septembrom se bodo odprla vrata osnovnih in srednjih šol, z oktobrom fakultet. Bližajoče šolsko leto bo tudi leto svete birme in prvega svetega obhajila.

Pogled v koledar za september in oktober nas spomni na velike osebnosti, svetnike, blažene skozi stoletja in svetniške kandidate. Ustavimo se ob nekaterih.

5. 9. – sveta Mati Terezija (1910–1997)

Rojena v Skopju v Makedoniji – v Indiji ustanovila skupnost sester misijonark ljubezni. Posvetila se je najbolj ubogim in njene sestre nadaljujejo njeno poslanstvo.

8. 9. – Mali šmaren, mala maša

Rojstvo Device Marije. V litanijah jo kličemo Začetek našega veselja, Mati Kristusova. Njeno rojstvo po Kristusu, ki ga je rodila, spreminja svet k lepšemu življenju. Tiste, ki nosite njeno ime, ste vesele tega praznika.

14. 9. – Povišanje svetega Križa

Z velikim spoštovanjem se oziram na križ, na katerem je Kristus umrl za nas. Kjerkoli je postavljen ali visi na steni, drevesu – kot ob Paki, Bezgovci – govori mimoidočim, ljubim vas in odrešujem vaših grehov. Gora Oljka in Sveti Križ nad Belimi vodami nas vabita, da obiščemo ti svetišči in pomislimo na Jezusa.

15. 9. – Žalostna Mati Božja

Žalostna Mati Božja je stala pod križem svojega Sina. Pri njej iščemo zatočišče v naši žalosti in stiskah. Odslej velja ta dan kot dan žalujočih. Sami v stiski in žalosti se bomo zatekali pod njeno varstvo, Mariji priporočali žalujoče.

21. 9. – sveti Matej, apostol

V evangeliju beremo: »Tisti čas je šel Jezus mimo in zagledal moža Mateja po imenu in rekel: Hodi za menoj.« In vstal je ter šel za njim. Po izročilu je deloval v Etiopiji in umrl mučeniške smrti. Je zavetnik finančnih in davčnih uradnikov, carinikov, knjigovodij.

24. 9. – Blaženi Anton Martin Slomšek

Je glavni zavetnik celjske škofije. Odkar je bil 19. 9. 1999 razglašen za blaženega, se mu radi priporočamo, z veseljem prebiramo njegova dela, pojemo njegove pesmi, obiskujemo kraj njegovega rojstva, kraja župnij, kjer je deloval, stolnico v Salzburgu, kjer je bil posvečen v škofa, Andraž na Koroškem, kjer je deloval nekaj let kot škof in seveda mariborsko stolnico, kamor je prenesel škofovski sedež in bil v njej pokopan. Njegovi svetniški ostanki so pri oltarju svetega Križa, ki ga v veri obiskujemo in tam molimo. Za trenutek se povežimo z blaženim Slomškom in poslušajmo njegov nasvet: »Žal naj ti bode le za tri reči tvojih preteklih dni: za hudo storjeno, za dobro zamujeno in pa izgubljeni čas. Blagor mu, kdor se tega trojnega varuje!«

27. 9. – sveti Vincencij Pavelski (1581–1660)

Je ustanovitelj lazaristov in usmiljenih sester. Bogu smo hvaležni za njihovo delovanje med nami. Sedeži njihovih župnij: Ljubljana, Celje pri Sv. Jožefu, Šentjakob ob Savi, Mirenski Grad. Imajo tudi župnije v Zagrebu, Novigradu, Argentini, Kanadi, delujejo tudi na Madagaskarju, med njimi je tudi lazarist **Pedro Opeka**.

Oktober je posvečen Mariji in velja kot mesec rožnega venca. V naši župniji še imamo rože rožnega venca. Hvala vsem, ki v njih sodelujete.

1. 10. – sveta Terezija Deteta Jezusa (1873–1897)

Je zavetnica misijonov. Občudujemo njeno otroško in preprosto povezanost z Jezusom. Bila je redovnica, karmeličanka. Ta dan je praznik v naših samostanih, v Sori pri Medvodah in Mirni Peči na Dolenjskem.

2. 10. – Sveti angeli varuhi

Z molitvijo Sveti angel se jim zaupamo in jih prosimo, da nas varujejo in spremljajo.

4. 10. – sveti Frančišek Asiški (1182–1226)

Letos obhajamo 800-letnico njegove smrti. Mnogi romajo v njegov kraj Assisi. Njegovih duhovnim sinovom – redovnikom je še posebej za vzgled. Občudujemo njegovo preprostost, skromnost, občudovalca božjega stvarstva, zaupanje v boga.

6. 10. – sveti Bruno (1030–1101) – ustanovitelj kartuzijanov

Še danes imamo redovnike kartuzijane v Pleterju pri Šentjerneju. V zgodovini pa v Žičah, Bistri pri Vrhniki, Jurkloštru pri Rimskih Toplicah. S svojo odpovedjo, postom, molitvijo služijo bogu.

7. 10. – Rožnovenska Mati Božja

V težkih časih zgodovine, ko je turška nevarnost grozila Evropi, je papež Pij V. prosil verne ljudi Evrope naj molijo rožni venec, da bi odvrnili turško nevarnost. 7. oktobra 1571 so pomorske sile Evrope uničile turško ladjevje. Papež je zmago pripisal molitvi rožnega venca in Marijo imenoval kot zmagovalko. V nadaljnji zgodovini, vse do danes, so papeži priporočali, naj molimo rožni venec. Marija v prikazovanjih v Lurdu, Fatimi, ki nas vabi k molitvi rožnega venca.

12. 10. – sveti Maksimilijan Celjski – tretje stoletje – škof in mučenec

Je drugotni zavetnik celjske škofije. Njegovo truplo so kristjani pokopali ob mestnem obzidju na kraju, kjer je še danes cerkvena sv. Maksimilijana. Celjski grofje so tej cerkvi podelili nekaj okoliškega zemljišča.

22. 10. – papež Janez Pavel II. (1920–2005)

Cerkev je vodil več kot 26 let. Veliko je potoval po svetu in oznanjal evangelij. Slovenijo je obiskal leta 1996 in 1999, ko je 19. septembra na Betnavi pri Mariboru škofa Slomška razglasil za blaženega.

Svetnik meseca – Robert Schuman (1886–1963) – svetniški kandidat–politik

Robert Schuman je bil demokrščanski politik, tudi predsednik francoske vlade in zunanji minister te države. Imamo ga za enega od očetov evropskega združevanja. Skupaj z nemškim politikom **Konradom Adenauerjem** in italijanskim **Alcidejem De Gasparijem** – oba sta bila krščanska demokrata – bil je zagovornik evropskega združevanja, ki bi v prihodnosti preprečile spopade in vojne med evropskimi narodi. Schumanova deklaracija iz maja 1950, v kateri je francoski šef diplomacije predložil Nemčiji sodelovanje na področju premoga in jekla, velja za dokument, ki pomeni začetek evropskega združevanja. Schuman je bil praktičen vernik. Vsak dan je bil pri maši, živel neporočen in je svoje politično delovanje, kakor so zapisali njegovi sodobniki, pojmoval kot svoj duhovni poklic laika. Postopek za njegovo beatifikacijo je leta 1985 začel škof iz Metza **Pierre Rafin**, 22 let po Schumanovi smrti. Slabih dvajset let kasneje so končali z zbiranjem potrebnih dokumentov za škofijski postopek in proces nadaljevali v Vatikanu na Kongregaciji za zadeve svetnikov, kot določajo pravila.

Obvestila

V soboto 29. avgusta ob 10.00 sveta maša za bolnike in ostarele. Hvala za vse prevoze v cerkev.

12. september – v Petrovčah ob 9.00 molitvena ura, ob 10.00 sveta maša za duhovne poklice

19. september – srečanje mladih v Stični

4. oktober (nedelja) – popoldansko romanje k Mariji Pomagaj na Brezje

**KO RK Šmartno ob Paki in
KO RK Gorenje obveščata:**

**V nedeljo, 6. 9. 2026, bodo od 8. do 9. ure
potekale MERITVE KRVNEGA SLADKORJA,
HOLESTEROLA, TRIGLICERIDOV IN
KRVNEGA TLAKA.**

Pridite tešči.

!POZOR!

!!V prostorih Društva upokojuencev!!

Nagradni križanki

NOVO!

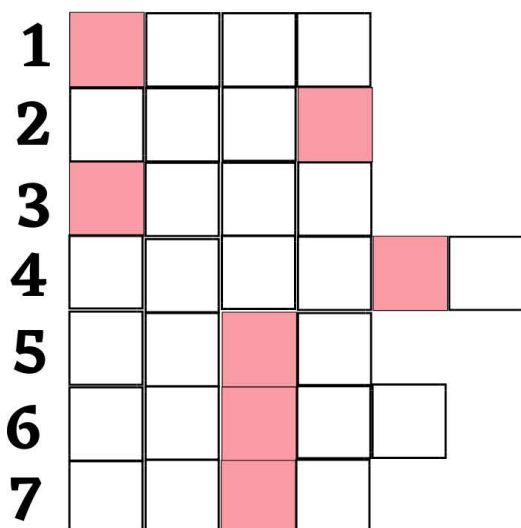
Terme Topolšica
Preverite našo
POSEBNO PONUDBO

JAMAJŠKI ATLET, TEKAČ NA 100 IN 200 M USAIN	GLASBENI INSTRUMENT	BOGASTVO GOZDOV	ERIKA REZEK	HRVAŠKI POLITIK, NARODNI HEROJ IVO ... RIBAR	ZVOČNI ZNAK ZA PREPLAH	SLOVENSKO SMUČIŠČE
SLOVENSKI BIOLOG JOŽE				ZAŠČITNI PREMAZ		
PRIPADNIK OBROV, AVAR				ŠVEDSKI PESNIK HANSSON DIRKALNI KONJ		
SEVERNI JELEN Z LOPATASTIM ROGOVJEM			ŠKOTSKA RODOVNA SKUPNOST MODA V 50-60 LETIH			
OKRAJŠAVA ZA TARO		SLEPI ARAB. PESNIK ABUL BARVA IGRALNIH KART				
OBSEDENEC (POG.)	ANTON NANUT (SLOVENSKI DIRIGENT)	GRŠKI OTOK BLAGAJNA (POG.)		MATEJ NASTRAN NOGOMETNI TRENER DARKO		

SESTAVIL BORIS KRIŠIČEK	ANGLEŠKA MANEKENKA ECCLESTONE RUTLAND	ANGLEŠKA IGRA Z LESENO KROGLO IN KUJI	GRŠKA BOGINJA PRAVIČE, HČI ZEVA IN TEMIDE	KEMUSKI ZNAK ZA DUŠIK IGRA NA SREČO		SLAVKO BOBOVNIK	OBLIKA CESTE PEVEC CETINSKI					GUMIJASTA, PLASTIČNA CEV ZA PRETAKANJE TEKOČINE	SAMOMOR
PRIPRAVA ZA TKANJE						PLANŠAR, PASTIR, OVČAR				OCVRTE KROMPIRJEVE REZINE 24 UR			
MAKEDONSKI POLITIK LJUPČO						VREDNOSTNI PAPIR KMEČKO VOZILO		VELIKA POSODA ZA VINO ŠALJIVA ZGOĐBICA		AMERIŠKI PEVEC REED VOJAŠKI POHOD			
ŠVEDSKI MATEMATIK GÖSTA LEFFLER						VDOLBINA V ZIDU KOSITER		ITALIJANSKI GRADITELJI GODAL IZ CREMONE ZELIŠČE					
TVEGANJA, TEŽJA TELESNA VAJA								POZNANA OSEBA GREGOR PERUŠEK	Z				
ANGLEŠKI RAZISKOVAL JOHN				IME FINSKEGA RELI VOZNIKA VATANENA			VODNE RASTLINE 19 ČRKA ABECEDA			RAZGLEDNI VRH V ŠVICI KEM. ZNAK ZA KISIK			
OČE				GESLO	Z								

MAARI: slepi pesnik MITTAG: šved. matematik RIGI: vrh v Švici NIŠA: vdolbina v zidu MOD: moda v 50-60 letih GARE: kmečko vozilo

Praktično nagrado podarja **Terme Topolšica, d.d.** Rešitev nagradne križanke ali otroške nagradne križanke pošljite do 19. 10. 2026 na naslov MC Šmartno ob Paki, Šmartno ob Paki 13, 3327 Šmartno ob Paki ali po e-pošti na naslov glasilo.sop@gmail.com in pripišite svoje podatke. Nagrajenka pretekle nagradne križanke je Ivica Remenih. Nagrajenka otroške križanke je Ema Tratnjek. Nagrajenki lahko nagrado prevzmeta osebno v prostorih Mladinskega centra Šmartno ob Paki. Čestitamo!

2

3

5

6

4

7

Četrtek, 3. 9. 2026, ob 19.30

Kulturni dom Šmartno ob Paki

Predstava

"KURBE"

Gledališče pod kozolcem

**POZNO
POLETNI
FESTIVAL**

Petek, 11. 9. 2026, ob 18.00

Pod šotorom MC Šmartno ob Paki

Vaške igre, PPF tržnica, koštiljada, koncert skupine

KINGSTON

Petek, 18. 9. 2026, ob 20.00

Pod šotorom MC Šmartno ob Paki

Koncert **PREPROSTO ČRNI** ❤️ 15 let

Predskupina KAZAI

Nedelja, 20. 9. 2026, ob 19.00

Pod šotorom MC Šmartno ob Paki

Koncert **MoPZ Franc Klančnik**
in KVATROPIRCI

**MC
SOP**

NAPOVEDNIK DOGODKOV

Vsak ponedeljek (od 14.9. dalje)

18.30-20.30 MC Šmartno ob Paki – dvorana Marof
Latino solo, (info: Plesni studio Smaragd, Sara Livk, 030 333 503)
18.15, MC Šmartno ob Paki – galerija Dile
Sprostitutvena vadba Taqime (info: ivica.glasencnik@gmail.com)

Vsak prvi ponedeljek v mesecu

20.00, sejna soba MC Šmartno ob Paki
Svetiška pisarna Liste za napredek Šmartnega

Vsak drugi ponedeljek v mesecu

19.00, sejna soba MC Šmartno ob Paki
Svetiška pisarna SD

Vsak torek

9.00, društveni prostori DU Šmartno ob Paki
Ročna dela – kvačkanje, pletenje, ..., igranje šaha, DU Šmartno ob Paki
16.15-18.00, MC Šmartno ob Paki – dvorana Marof
Plesni trening HIPHOP, M-Dance studio
18.00, MC Šmartno ob Paki – dvorana Marof/
podstrešje) – (od 6.10. dalje)
Joga (info: 070 477 013, maribor@jvz.org)
18.30, MC Šmartno ob Paki – dvorana Marof/
podstrešje – (od 1.10. dalje)
Vadba IziFit (info: info.izi.fit@gmail.com)
18.00-20.00, MC Šmartno ob Paki – galerija Dile
Pilates (info: lucija.maglica@gmail.com)

Vsako sredo

9.00, društveni prostori DU Šmartno ob Paki
Druženje članov ob športnih aktivnostih, DU Šmartno ob Paki
19.00, MC Šmartno ob Paki – dvorana Marof
(**razen zadnje srede v mesecu**)
Vadba Zadovoljna in iskriva, MC Šmartno ob Paki

Vsako zadnje sredo v mesecu

19.00, MC Šmartno ob Paki – dvorana Marof
Zvočna kopel z gongi, zaželen energijski izmenjava 10€ (prijava: pisarna@mcsop.si)

Vsak četrtek

9.00, društveni prostori DU Šmartno ob Paki
Igranje taroka, DU Šmartno ob Paki
18.00-20.00, MC Šmartno ob Paki – galerija Dile
Pilates (info: lucija.maglica@gmail.com)
18.00, MC Šmartno ob Paki – dvorana Marof – (od 6.10. dalje)
Koronarna vadba, Šaleški koronarni klub Velenje
18.30, MC Šmartno ob Paki – dvorana Marof/
podstrešje – od (1.10. dalje)
Vadba IziFit (info: info.izi.fit@gmail.com)
20.00-21.00, društveni prostori PD
Druženje v društveni pisarni, PD Šmartno ob Paki

Vsako prvo in tretjo soboto v mesecu (razen praznikov)

8.00–12.00, zbirno mesto odpadkov Šmartno ob Paki
Oddaja odpadkov za občane, PUP
Saubermacher

Odpiralni čas Knjižnice Šmartno ob Paki

Ponedeljek: 14.00–18.00
Torek: 12.00–18.00
Sreda: 12.00–16.00
Četrtek: 10.00–16.00

AVGUST

Sobota, 29. avgust,

20.00, Rečica ob Paki – pred okrepčevalnico C1
Hmeljski likof - Rečiška noč, zabava z ansamblom Vagabundi, Klub 81

Ponedeljek, 31. avgust,

10.00-12.00, MC Šmartno ob Paki
Glasbeni urici z Lariso – brezplačni spoznavni uri (za otroke od 4 do 8 let) , MC Šmartno ob Paki

SEPTEMBER

Četrtek, 3. september,

19.30, Kulturni dom Šmartno ob Paki
PPF 2026: Gledališka predstava »Kurbek«, KD Šmartno ob Paki in MC Šmartno ob Paki

Petek, 4. september,

17.00, Športni park Šmartno ob Paki
Tekma velikega nogometa proti FK Pakleni iz Beograda – memorial v spomin na Alojza Podgorška in Zdravka Žaliga, Klub 81

Sobota, 5. september,

8.00, odhod avtobusa Šmartno ob Paki
Tradicionalno srečanje upokoencev Avstrije, Italije in Slovenije v Pliberku (Z avtobusom na Pliberški jorkmak, ob povratku ogled muzeja rudnika Mežica.), prevoz in kosilo: 30€, prijave: društveni prostori DU, torek-petek, 8.00-12.00, DU Šmartno ob Paki

Nedelja, 6. september,

8.00-9.00, v prostorih društva upokoencev
Meritve krvnega sladkorja, holesterola, trigliceridov in krvnega tlaka, KO RK Šmartno ob Paki in KO RK Gorenje

Četrtek, 10. september,

13.00, prireditveni šotor pri MC Šmartno ob Paki
Srečanje starejših občanov, Občina Šmartno ob Paki, KO RK Šmartno ob Paki, KO RK Gorenje, DU Šmartno ob Paki

Petek, 11. september,

18.00, pod šotorom pred MC Šmartno ob Paki
PPF 2026: Vaške igre, Poznopoletna tržnica, koštiljada, ..., MC Šmartno ob Paki in TD Šmartno Paki
20.00, koncert skupine KINGSTON, MC Šmartno ob Paki

Sobota, 12. september,

5.00, zbirno mesto v Martinovi vasi
Viševnik (2050m), lahka tura, PD Šmartno ob Paki

Petek, 18. september,

20.00, pod šotorom pred MC Šmartno ob Paki
PPF 2026: koncert skupine PREPROSTO ČRNI, predskupina KAZAI, MC Šmartno ob Paki

Sobota, 19. september,

8.00, parkirišče pred MC Šmartno ob Paki
Kolesarski izlet za vse občane in občanke: »NA OBISK K SOSEDOM«, (prijave in informacije: Boža Polak, 031 713 763), TD Šmartno ob Paki

Nedelja, 20. september,

19.00, pod šotorom pred MC Šmartno ob Paki
PPF 2026: koncert MoPZ Franc Klančnik z gosti večera KVATROPIRCI, KD Šmartno ob Paki in MC Šmartno ob Paki

Torek, 22. september,

16.30, Knjižnica Šmartno ob Paki
Pogovorna skupina Šmartnice, Knjižnica Šmartno ob Paki

Nedelja, 27. september,

7.00, zbirno mesto v Martinovi vasi
Krvavica (909m), lahka tura, PD Šmartno ob Paki

Torek, 29. september,

10.00–12.00, MC Šmartno ob Paki
Delavnica: Osnove pametnega telefona, MC Šmartno ob Paki in LU Velenje
12.30-13.30, MC Šmartno ob Paki
Delavnica: Kaligrafija (**obvezne prijave: pisarna@mcsop.si**), MC Šmartno ob Paki in LU Velenje

Sreda, 30. september,

9.00, MC Šmartno ob Paki – družabni prostor
Vaje za spomin, MC Šmartno ob Paki in LU Velenje

OKTOBER

Petek, 2. oktober – sobota, 3. oktober,

9.00-15.00, MC Šmartno ob Paki
V sklopu Tedna kulturne dediščine (14. TKD)
- **Delavnica: kamen, les in opečna čipka** (prikaz in ohranjanje izginjajočih rokodelskih znanj ter ozaveščanje o pomenu kakovostno grajenega prostora in stavbne dediščine, delavnica je namenjena otrokom iz vrtcev, učencem osnovnih šol ter vsem obiskovalcem, ki jih zanimajo mojstrska znanja in stavbna dediščina).

Četrtek, 8. oktober,

16.30, Knjižnica Šmartno ob Paki
Pravljina joga za otroke

Petek, 9. oktober,

Teden otroka 2026: »Dobro jutro, dober dan, naj te spremlja prav vsak dan, Menjalnica igrač in druge aktivnosti, DPM in MC Šmartno ob Paki

Torek, 13. oktober,

10.00–12.00, MC Šmartno ob Paki
Delavnica: Osnove pametnega telefona, MC Šmartno ob Paki in LU Velenje
12.30-13.30, MC Šmartno ob Paki
Delavnica: Kaligrafija (**obvezne prijave: pisarna@mcsop.si**), MC Šmartno ob Paki in LU Velenje

Nedelja, 18. oktober 2026,

6.00, zbirno mesto v Martinovi vasi
Istrska ušesa in Kraški rob, lahka tura, PD Šmartno ob Paki

Torek, 20. oktober,

16.30, Knjižnica Šmartno ob Paki
Pogovorna skupina Šmartnice, Knjižnica Šmartno ob Paki
8.00-13.00, 15.00-18.00, Rdeča dvorana, Velenje
Poklicne priložnosti SAŠA 2026, Razvojna agencija Savinjsko-Šaleške regije, d.o.o.

Sreda, 21. oktober,

9.00, MC Šmartno ob Paki – družabni prostor
Vaje za spomin, MC Šmartno ob Paki in LU Velenje

Sobota, 24. oktober 2026

7.00, zbirno mesto v Martinovi vasi
18. POHOD PO MARTINOVU POTI, lahka tura, PD Šmartno ob Paki

Torek, 27. oktober,

10.00–12.00, MC Šmartno ob Paki
Delavnica: Osnove pametnega telefona, MC Šmartno ob Paki in LU Velenje
12.30-13.30, MC Šmartno ob Paki
Delavnica: Kaligrafija (**obvezne prijave: pisarna@mcsop.si**), MC Šmartno ob Paki in LU Velenje

